

Fecske

*Minden helyi, vidéki és külföldön élő olvasónknak,
támogatónknak, munkatársunknak és barátunknak
kellemes ünnepeket, erőt, egészséget kíván a Fecske
szerkesztősége és a Zöld Dombok.*

ADVENTI GONDOLATOK

„Mert egy gyermek születik nekünk, fiú adatik nekünk, és az uralom az ő vállán leszen és hívják nevét: csodálatosnak, tanácsosnak, erős Istennek, örökévalóság atyjának, békesség fejedelmének!” Ézs 9, 6

Az egyházi év advent első vasárnapjával kezdődik. Ezt követi még három adventi vasárnap, amelyen a hívő lelkek Krisztus eljövételére készülnek. Majd karácsonyon, virágvasárnapján, nagypénteken, húsvéton, áldozócsütörtökön és pünkösdön át újból meglátjuk Krisztus egész életét, meghalljuk teljes üzenetét. Mindezekből azt a következtetést vonhatjuk le, hogy mi valójában két időben élünk. Az egyiket jelzi a polgári naptár, január elsejétől december harmincegyedikéig, a másikban benne él az egyház és annak időszakait beosztja a Krisztus életének döntő eseményeire való hívő emlékezés által, hogy így a teljes Krisztust megismerve, őt mindenben követhessük. Ezt nevezzük egyházi évnek.

Bennünket most ez az utóbbi idő, egészen pontosan annak kezdete, érdekel közelebről. Adventi napokat élünk decemberben, amelyeknek végével érkezik el keresztyénségünk legnagyobb ünnepe: a karácsony. Az Úr Jézus Krisztus születésének ünnepe, az Isten irántunk állandóan megnyilvánuló szeretetének az ünnepe, az egyik legszebb és legszentebb ünnepünk. Isten ígéreteiben

Ez a csodálatos az ő jövételében, hogy a hívő szívekben állandósul és szüntelenül megújul az ő jövele, jelenléte. Erről szól az adventi várakozás ideje is elsősorban, nem a hagyományról és a külsőségekről. Az a kérdés is meg kellene, hogy fogalmazódjon bennünk legalább így advent tájkán, hogy vajon miért fontos és miért szükséges befogadnunk az eljövendő Úr Jézus Krisztust? Azért, hogy minden dolgainkban tanácsot tőle kérjünk; hogy mindenre erőnk legyen; hogy életünk a Szentírás által tanított jó szerint kiteljesedjék. És végül azért, hogy „aki benne hisz, el ne vesszen, hanem örökelete legyen”.

Ezért valahányszor az ige hallgatása által várakozó és készséges szívvel járunk el és így, őt hallgatjuk, mindenkor testet ölt, megszületik bennünk és nekünk. Ezért ebben az adventben is hívő és szomszédhoz vágyakozással készülünk a karácsonyi evangélium meghallgatására, befogadására és cselekvésére, hogy boldog szívvel örendezhessünk: Fiú adatott nekünk. Aki által van már lelki békességünk, aki által egyedül lehetséges a békességteremtés, és aki által s kizárólag csak általa lehet

bizakodva teljes hittel vallja a próféta is: „...mert egy gyermek születik nekünk, Fiú adatik nekünk...” Ez egy nagyon komoly ígéret mindannyiunk számára, Isten kijelentésének vigasztalása a nyomorúság és a megpróbáltatásokkal teli életet élő bűnös ember számára. Arról értesít, hogy a rossz és megromlott világba belép és mostantól kézzelfoghatóan beavatkozik a megígért

Fiú által az Isten emberszeretete és ezért a Fiú mindent átforgat, megtisztít és hatalmába vesz. Ez a Fiú nem más, mint a békesség fejedelme. Már mi is tudjuk, már mi is hallottuk az angyali seregek ujjongó énekét: „Dicsőség a magasságban az Istennek, békesség legyen földön embereknek és jóakarát mindenféle népnek és nemzetségnek...” mert megszületett a Fiú, az Isten egyszülött Fia.

békesség a földön.

Istennek a Fiúban adott szeretetének el nem fogadása a bűnben, bajokban és halálban való megmaradást és a romboló erőknél a fennmaradását jelenti. Nyissuk meg szívünket és szemünket és érezzük meg, lássuk meg ki fekszik a karácsonyi jászolban. Ez a gyermek bizonyára az Úr Jézus, Isten Fia.

Ezekkel a gondolatokkal kívánok olvasóinknak és közösségünk minden tagjának áldott adventi várakozást, kegyelemben gazdag karácsonyt és békés, boldog új esztendőt!

Orosz Attila
ref. lelkipásztor

AZ IZIDA HÍREI

Köszönve a választásoknak és azok előtti ígéreteknek, mint ezek megvalósulása, meghozták Kishegyes község szociálvédelmi programjának stratégiai tervét. Ez indirekten kihatott az Izida munkájára is, mivel az invaliditással levő polgárok felé megváltoztatta a környezet tradicionális megítélését a társadalomban, a társadalmi szférákban való beilleszkedésük intezítését is megindította, de a jelenlegi helyzet még mindig nem kielégítő. Megvalósítva a tervezett programokat, tisztelve az alap emberi jogokat reméljük, hogy társaságunk tagjai egyenrangúan be tudnak majd kapcsolódni társadalmi életünk minden szférájába.

A központban történő aktivitások többretegűek, így itt tagjaink megismerkedhetnek, és előkészítést kapnak az önálló élethez való legalapvetőbb tevékenységekkel. Aktívan részt vesznek megfelelő „műhely” munkákban, mint a szövés, varrás, főzés, korongozás, ahol saját ötleteikkel is gazdagítják a munkafolyamatokat. Újabban gyógy és fűszernövények termesztését is megpróbáltuk. A munkánknak köszönve szabadabbak a többi emberek között, akár az utcán, társaságban, színpadon.

Több új kapcsolat született a nem invalidus generációbeli polgárokkal is. Nagyon sokszor anyagilag hátrányos családi környezetből származnak, munkanélküli szülők, alkoholfogyasztó szülők, vagy önellátó elvált anyák gyerekei, akik minden támogatás nélkül nevelik őket. Sokszor előfordul, hogy az ilyen gyereket a szülő előítéletek miatt nem engedi ki az utcára, a társadalomba.

Eredményeinkről:

A gazdasági válság, sajnos súlyosan megnehezítette a szervezet munkáját, mi mégis a következő eredményekkel tudunk dicsekedni:

Tagjaink közül 8 megtanult főzni, 10 kézimunkázni, 5 szőni, 10 gyógynövényt termesztetni, 2 villanyvarrógépen varrni, többen, szabni, vasalni,

Ezt mind műhelyfoglalkozásokkal értük el, ahol főztünk, kézimunkáztunk szőttünk, gyógynövényt termesztettünk,

varrtunk díspárnákat, fűztünk gyöngyöt, táskákat, szemüvegtartókat, játékokat csináltunk. Ez mellett még hitoktatásban is részesültünk.

Kulturális tevékenységeink a szavalónapokon, színielőadásokon, falunapon volt jelentős. Kirándultunk Belgrádba, Zentára, Szenttamásra, Kanizsára, táboroztunk a Ludasi tó partján.

Tagságunk 90%-a aktív volt minden tevékenységünkben. Köszönetet mondunk a segítségért a Minisztériumoknak, titkárságoknak, községi tanácsnak, tisztségviselőknek, a szavalóknak, a hollandiai, magyarországi, németországi és sok más támogatóinknak barátainknak.

P.J.

A HELYI KÖZÖSSÉG HÍREI

SZEMÉTTTELEP

Úgy tűnik célravezető lesz a Helyi Közösség azon törekvése, mellyel rendezettséget szeretnénk teremteni a szemétkerakónk területén és környékén. Október elején beindítottuk, a szemétkirányított lerakását, így a szemétkerakó egyenlőre hozzáférhető. A hulladék lerakása zökkenőmentesen megoldható és megközelíthető a tiszta platón keresztül. Természetesen mindez az erre a feladatra alkalmazott személy irányításával történik. A szennyvíz ürítése is az erre a célra kijelölt helyen történik. Elmondhatjuk azt is, hogy a polgárok többsége együttműködik, eddig még nem kellett szankciókat alkalmaznunk.

E hónap elején elkezdődött egy új „gödör” ásása, az elpusztult állati tetemek részére, a már meglévő irányában, mivel az már telítődik.

Köszönjük a polgárok együttműködését.

FELÚJÍTÁS

1-3 napos késéssel (kivitelezési - technikai okok miatt) kezdetét veszi a 2009.12.01-re tervezett adaptálási munkálatok, a Dózsa György utcai Krivaja hídon. A hídra való feljárórész platója és támaszrendszere nagymértékben rongálódott az évek során. Ezekkel a munkálatokkal szeretnénk e sérüléseket megjavítani. Lehetőségeinkhez mérten új korláttal is ellátnánk e hidat. A tervezett adaptálási időtartam előreláthatóan 7-8 nap. Erre az időre várhatóan a járműforgalom felfüggesztése lép érvénybe a híd szakaszán.

A környék lakóinak megértését kérjük!

NÉPKONYHA

2009.12.01.-én a kishegyesi Vöröskereszt szervezetének jóvoltából, helyi szervezetünk részvételével, kezdetét vette a „Népkonyha” elnevezésű program. A tervek szerint az elkövetkező mintegy másfél hónapos időszakban a rászorulóknak hetenként két alkalommal juthatnak élelmiszer-csomaghoz. A szükséges feltételeket megteremtve, az elkövetkezőekben a terv szerint egytől ételhez juthatnak majd a rászorulóknak.

A kezdeti élelmiszer-csomagok kiosztása egyenlőre a helyi közösség együttműködésével, a helyi közösség épületében történik, a rászorulóknak értesítését követően.

Közösségünk polgárainak (és az átutazóknak is) Kellemes Karácsonyi Ünnepeket és Boldog Újévet Kívánunk.

Pusztai János/Bíró Csaba

Irányított szemétkerakás

Új „gödör” ásása, az elpusztult állati tetemek részére

X,Y (mi tudjuk ki) a tulajdonosa a képen látható szemétkerak. Folyik ellene a megfelelő eljárás.

BOROK ÉS BORBARÁTOK

Etájon némelyek akár még ferdén is néznek az egészséges nedűt ízlelgető hölgyekre, pedig cigányútra futott bírálát ez! Nehezen akaródnak bevonulni a tudatunkba, hogy a borokat kedvelők táborának ma már nem csupán férfi képviselőkből kell összetevődni. Mint valaha, Sági bácsi olajozott padlózatú vegyes boltjának, a borbarátai körnek is van lelkölete. Együtt tanuljuk a borított tisztelni és kultúráltnan fogyasztani. Többek között a bácskai borrend tevékenysége nyomán nálunk is megjelentek az igazán élvezhető borok s ezzel egyidejűleg a borbarátok és a borbarátnők száma pedig megemelkedett.

A borokat elsősorban teltségük, finom savaik, gazdag illatuk és zamatuk miatt kedveljük. A borfogyasztás megszokott, hagyományos változata fokozatosan átalakult és az utóbbi években egy tudatos, igényes fogyasztói réteg lépett előtérbe. Észrevettük, hogy a borok megfelelő bemutatása megnöveli a kelendőségüket. Az ilyen bemutatókon megismerhetjük a borkóstolás szabályait, a bor minőségének szakkifejezéseit valamint a különböző alkalmakhoz, ételekhez illő borokat.

A boroknak kedvező élettani hatása van, érdemes fogyasztani. Az elfogyasztott mennyiség függvényében viszont a bor táplálék, gyógyszer, élvezeti cikk, de egyaránt méreg is lehet!

Borrendünk címére felkérés érkezett, egy a Kárpát medence borvidékeit bemutató rendezvénysorozaton való részvételre. A meghívást nagy megtiszteltetésként fogadva vállaltuk el. November derekán léptünk át az északi határon és egy szép őszi délutánt töltöttünk el Újszegeden, a Művelődési Házban. Közel száz vendég előtt sorakoztattuk fel a bácskai borokat. Temerinből a Vincenapi borverseny főszervezője, Horváth László, Feketicsről a Fekete pincészet háziasszonya Márta, Bajsáról pedig a Kadarka egyesület elnöke, Viljanac Milisav vonultatta fel a

szegediek előtt a tavalyi év díjazott borait.

A történelmi Magyarország borvidékeinek bebarangolása egy útfilm vetítésével kezdődött, melyet a szlovéniai Lendván és környékén Mód László valamint Dr. Simon András egyetemi adjunktus felvételtek. A beszámoló eszünkbe juttatta a muravidéken élő magyarokat, közelebb hozta hozzánk az ott élők szokásait és jókat mosolyogtunk a helybéli püspök úr szimpatikus hozzáállásán, amint a borfogyasztás előnyeiről, majd a túlbuzgó italozás hátrányairól prédikált félig-meddig viccesen, a Márton napi vigasságok alkalmából egybegyűlt falubelieknek. Ezután az érdeklődő szegediek előtt bemutatkozott a borrendi csapatunk. Elmeséltük a településeink történetét, szóltunk a fennmaradt és megtartott népszokásainkról, elmondtuk, hogy jelenleg milyen nálunk a szőlés-borászkok helyzete, azután felvázoltuk az évi rendezvényeink sorát. Megemléztük, hogy a legújabb bortörvényből hiányoljuk a kistermelők számára előnyös, háztól való kimérés lehetőségének jogbiztosítását s legalább a kurta-kocsmák idejéből ránkmaradt, félévig tartó szabad eladás gondolatát szedjük elő a törvények íródeákjai. Falvaink

múltjának ismertetése új vizekre vitte a közönséget, a finom borok pedig elismerő véleményt és nagy sikert arattak. A bemutató végére világossá vált, hogy az üde boraink titka annyi, hogy a mustot szőlőből nyerjük és nem pancsolunk.

Az előadás és a bemutatkozásunk emlékezetes eseményként vonult be a Kárpát medence borvidékeit bemutató sorozatba, mert a határon túl élő embertársaink megismerték a múlt és a jelen egy a számukra kevésbé ismert részét, meggyőződhetek arról, hogy a Duna – Tisza között fekvő, kötött talajú, sík és száraz vidéken is lehet kitűnő minőségű borokat előállítani. Megalapozódott a gondolat, hogy érdemes hozzánk ellátogatni és a vidékünkkel, az itt élők hagyományaival, a szokásainkkal még alaposabban megismerkedni. Másnap Kelebián, a magyarországi oldalon persze, borlovagot avattunk a tavaly átadott Szerb – Magyar Agrárkereskedelmi központban, melyet Kishegyes és Kelebia összefogása nyomán megnyert pályázatból építettek a kelebiaiak. Ebben a faluban sok borosgazda él és dolgozik. Az otthon készített boraikat sűrűn teszik közös asztalra és a kortyolgatás közben megbeszélnek az ügyes-bajos dolgaikat. E szorgalmas emberek számára nyújtunk támogatást, hogy a ma már felcseperedett borrendi mozgalom keretében készítsenek ők is finom itókat, az emberek közötti kapcsolatokat pedig együtt műveljük.

Természetesen Idehaza is akad tenivaló bőven. A turisták mozgását előidéző okozatok tárházába, megannyi más dolog mellett a borok kóstoltatása is beletartozik. Mindannyiunk számára lényeges, hogy a hozzánk betérő utas szép emlékeket vigyen magával és tartsa szem előtt, hogy érdemes visszatérni. Jó italokat kell felsorakoztatnunk, hogy a turisztikai fejlődés egyik pilléréként a jóírányú törekvéseket mi is erősítsük. Egy cikkben olvasom, hogy a bor is véd az influenza ellen. Nosza, akkor éljünk egészséges életet!

Tóth János

A Rendezvényház Nonprofit Kft. meghívja Önt és kedves családját a

KALANDOZÁS A TÖRTÉNELMI MAGYARORSZÁG BORVIDÉKEIN

című előadássorozat következő estjére az újszegedi Rendezvényházba (Közép fasor 1-3.)

2009. november 13-án 18 órára

„Szent Márton, a bor bírása”
néprajzi előadás és filmvetítés

A BÁCSKAI SZENT GYÖRGY BORREND borkóstolója

Közreműködik:
Mód László néprajzkutató és
Dr. Simon András egyetemi adjunktus

Vendég borászok:
Tóth János és Fekete Andor (Bácsfeketehegy)
Viljanac Milisav (Bajsa)
Horváth László (Temerin)

Fotómagató: Szervező:

Belépő: 300 Ft.

Fotó: Rádió, ORF, SZEGEDMA, Déli Szó, Heti

KÖZVILÁGÍTÁS

Több mint két évvel ezelőtt adta át Kishegyes község a Tartományi Nagyberuházás Alapnál a közvilágításra igényelt keret kérelmét.

Az elmúlt évek alatt a közvilágításért felelős projektvezető Hallgató Sándor volt, az idei évtől pedig **Szügyi István**, vele beszélgettünk arról, hogyan alakulnak a munkálatok és mikorra fejeződik be Bácsfektehegy közvilágítása.

- 2007-óta folynak a munkálatok, kisebb nagyobb megszakításokkal az egész község területén.

Az első fázisban a cél az volt, hogy energiatakarékos villanyégőket szereljünk be a lámpatestekbe. Sajnos az anyagi keretünk csupán azt engedte meg, hogy minden második villanykóróra tudtuk ezeket felszerelni.

Az idén jutott újra támogatáshoz a község és így megkezdődhetek a teljes lámpatest és izzók cseréi.

Ez Bácsfektehegyen nagyjából 370 villanykórót jelent, melynek felét már felszerelték az új lámpatestekkel. A másik felével várhatóan kéthéten belül végeznek.

Ezek a lámpatestek megfelelnek az európai normáknak, működésükben és kinézetükben is. A beszerelt izzók OSRAM típusúak, a főút mellett 125 watt erősségűek, míg a mellékutakban 75 wattosak. Ezekre 3 év garanciát adott a gyártó.

Miután befejeződnének a felszerelési munkálatok, megkezdődik községünkben

egy új közvilágítási szabályozás kialakítása. Ez abból áll, hogy a meglévő 47 darab trafóállomásra egy biztonságos dobozban lévő irányítórendszert szerelnek fel, mellyel szabályozni lehet a világítás be és kikapcsolását akár havi szintre lebontva. Erre azért van szükség, mert a villamos energiaszolgáltató által beszerelt érzékelők fényérzékelőkkel vannak ellátva, - egy részük 15-20 éves, - és ezekhez bárki hozzáférhetett és kárt tehetett bennük akár bekormozva, leragasztva az érzékelőjét. Ilyenkor történt az, hogy akár egész nap égtek a lámpák, - rosszabb esetben nem is gyúltak ki, - vagy nyár közepén egy átvonuló borulásnál bekapcsoltak a fények.

Mivel a közvilágításnak az üzemeltetője a község, ezen belül pedig a helyi közösségek, így ők egy karbantartási szerződés megkötésével megbízhatnak majd valakit, aki évente párszor körbejárva a trafóállomásokat beidőzíti és leellenőrzi a hónapokhoz megfelelő be és kikapcsolást. Ezeket akár percre pontosan be lehet állítani.

A jövőbeli terveink pedig természetesen azok az energiatakarékos égők, - úgynevezett led, - melyekkel a fogyasztás tényleg töredéke lesz a mostaninak.

fekete h.

MEZŐŐR JELENTI...

A fűtési szezon, már igaz elkezdődött, de a java még hátra van.

Ezért is érezzük azt, még nem késő a lakosságot figyelmeztetni, hogy az idei télen sem változnak a mezőőrök hozzáállásai azokhoz a lakosokhoz, akik -elsősorban,- a pernyét és szemetet, az utcai járdára szórják, illetve a kapcsolható mezőgépeket az utcán hagyják. A Mezőőr **jogosan** szólítja fel az illetékeseket szóban, majd írásban, - fényképpel bizonyítva, a közterület felügyeletnél.

Ezek után a bejelentést átadják a kihágási bírónak kivizsgálásra, mely, ha bizonyosságot nyer, pénzbüntetést von maga után.

Az idei évben is engedélyezett lesz a Kis- és Nagytemetőben az ecetfák kivágása, az-az a temető tisztítása. Erről először a Helyi Közösségben kell engedélyt kérni.

Az erdőszávok és tanyák körüli fákat továbbra is **tilos** kivágni.

Garai Péter/F.H.

BALKANIZÁLÓDUNK

vagy csak afféle bújtatott betelepítés folyik vidékünkön

Pár évvel ezelőtt, egy külföldre szakadt ismerősöm, aki valamelyik nyugati egyetemen politológiát vagy szociológiát tanult, miközben az unióról és az uniós támogatásokról beszélgettünk, azt találta mondani, hozzunk a faluba cigányokat, mert a jövőben az unió őket fogja leginkább támogatni. Előbb megdöbbentem, majd mindjárt el is vettem még a gondolatát is az ajánlatnak.

Akkor már itt lakott egy-két albán cigány család, de ők még nem sok vizet zavartak, nálunk pedig nem volt cigánytelep, mint például Kishegyesen. A rég múltban idevetődött cigány származású emberek, családok már régóta beolvadtak a falu lakosságába, mint egyszerű dolgos emberek.

Nem sokkal a fenti beszélgetésünk után, híre ment, hogy felvásárolják az üres házakat a menekültek részére. A horvátországi menekültek ekkora már megtalálták helyüket. Aki akart maradt, aki tehetett, vagy nem találta itt fel magát, tovább ment.

A híresztelések hatására a Községi Képviselő Testület határozatot hozott, hogy ellenzi a szervezett betelepítést. Úgyszintén határozatot hoztunk az Európából visszatoloncolt, Szerbia déli részéről származó polgárok községünkbe történő telepítése ellen, mivel ez megváltoztatná a Község nemzetiségi összetételét.

Aki innen származik, az visszajöhet, mondtuk. Hát jönnek, de ezek nem innen származnak. Uniós pénzekből, Finn, Holland, stb. vásárolják meg nekik a házakat. És pont ez a gond. Uniós támogatásokkal olyan népcsoportokat telepítenek be, akik mind vallás, mind kultúra területén az általunk elfogadhatótól teljesen más értékrendet képviselnek. Az elmúlt években is de ma talán még nagyobb felhajtással, hangzatos szövegek kíséretében jelentik be a különböző felzárkóztatási programokat az előbb említett népcsoportok részére. Az

eredmény persze elmarad. A segélyeket, támogatásokat elfogadják, de az itteni kulturális normákhoz miért nem alkalmazkodnak, ezáltal nem is integrálódnak a közösségbe. A számukat már hozzávetőleg sem tudjuk meghatározni. Segélyből élnek. Egyesek elég jól, mivel itt-ott egy-egy Mercedest is látni náluk. Nemigen dolgoznak. Az is igaz, nincs is hol. Most még van támogatás. Vannak, akik tudni vélik, az újonnan jöttek, vagy jószágot, vagy traktort, vagy más gépezetet is kapnak. Ez szép és jó, csak mi a fenének, ha nincs földjük. Mivel eteti a tehenet, mire használja a traktort? Sok becsületes helybeli, félúton a nyugdíj felé csak tengődik. A fene nagy privatizáció megtette a hatását. A földek másnak teremnek, a kisüzemek bezártak, munka szinte semmi, ha pedig van, akkor leginkább éhkopért. Sok ember soha semmilyen támogatást nem kapott, de az elmúlt évtizedekben annál többet támogatunk. Támogattuk Crna Gora-t, Macedóniát, Koszovót pedig még mindig, mármint a koszovói szerbeket. Hogy az idős földműveseket, kisnyugdíjasokat ki támogatja? Talán csak a Jóisten.

Visszatérve a témához, eszembe jutott, hogy nem régen azt hallottam, a község hívja ide ezeket az embereket. Nos ezt azért határozottan cáfолоm. A gond inkább abban rejlik, hogy a község nem tud mit kezdeni az idetóduló betelepülőkkel. Sokszor hallani, hogy a demokráciában nem lehet különbséget tenni ember és ember között. Nem lehet korlátozni a szabad költözködést. Egyezek vele. Egyénileg nem, de amikor ez intézményes formában történik, akkor reagálni kell. Megítélésem szerint a község már nemigen bír el nagyobb szociális terheket. Valahol meg kellene húzni egy határt, hogy eddig és nem tovább. A közbiztonság is romlik. Szaporodnak a besurranó lopások, de megjelentek a zsebmetszők is. Lehet, hogy nem kell

feltétlenül az újonnan jöttekre mutogatni, de ilyesmi is megtörténik. Sokszor kérdezem magamtól, néha másoktól is, hogy a demokráciában joga van-e egy közösségnek (községnek) megvédeni magát a szociális, morális, gazdasági és egyéb leépüléstől. Végbelivhető-e mindez és hogyan. Azt hiszem, hogy ez csak széleskörű összefogással, egymást támogatva lehetséges, mert mi nem fogunk segélyeket kapni.

Ezért lenne szükségünk kiváló vezetőkre, akik nemcsak maradéktalanul elvégzik a rájuk bízott munkát, hanem valamilyen módon túlteljesítik azt. Sok, nagyon sok minden múlik azon, hogy egy-egy vezető milyen talpraesett, hogyan tudja mozgatni a szálakat. Sokan mondják, hogy a vezetőnek merni kell nagyokat álmodni. A tespedt tunyaságból nehéz kimozdítani a dolgokat. A mai világban, főleg itt mifelénk, minden lehetőséget meg kell ragadni, ami valamilyen módon előrehaladást eredményez. Értetlenül állok olyan dolgok előtt, amikor kihagyják a kedvező alkalmat, elszalasztva a jó lehetőségeket. Pedig a „van”-tól ritkábban fáj az ember feje, mint a „nincs”-től.

Sajnálom az olyan közösségeket, ahol nem döbbsentek rá, hogy a világ változik. Megértem, hogy az idősebb korosztály nem igen érti a mai finanszírozási, pályázati stb. rendszereket, de ezt már viszafordítani nem lehet. Így, csakis az összefogás lehetősége marad, az összefogás azokkal, akik járatosak ezekben a dolgokban, ezek pedig a fiatalabb nemzedékek. Ezzel nem azt akarom mondani, hogy az idősebbek már semmire sem valók, hanem azt, hogy be kell vonni a fiatalabbakat is, mert ez a világ rendje és amint ez megtörténik az eredmény sem marad el.

Sárándi István

KÖZSÉGNAP - KISHEGYES KÖZSÉG 50 ÉVES

November 26-án Kishegyes község fennállásának 50.évfordulóját ünnepelték.

Ebből az alkalomból a Képviselő-testület díszülést tartott, melyet **Pál Károly** a Képviselő-testület elnöke nyitott meg és üdvözölte a jelen lévő **Tápi Lajost** a Magyar Köztársaság szabadkai főkonzulátusának vezető konzulját, **Milo Janković** testvérközségünk, a montenegrói Cetinje polgármesterét és Crmice küldöttségét, **Soko Banja-i Képviselő-testület elnökét Radmilo Anđelković-ot. Szilágyi Balázst**, aki

a belgrádi magyar nagykövetség képviselőjében volt jelen, illetve a meghívott Önkormányzatok vezetőit és küldötteit, az egyházak képviselőit és a meghívott polgárokat.

Tápi Lajos elmondása szerint, az utóbbi években egyre szorosabb együttműködést lát a két ország között, melyen nagy öröme, a december 19-én megszűnő beutazási vízumkényszer csak lendíthet.

Milo Janković Cetinje polgármestere is a további együttműködésben látja Kishegyes és Cetinje illetve a Szeghegyi montenegróiak lehetőségei.

Az üdvözlő beszédek után **Csóré Róbert** polgármester köszöntö az egybegyűlteket.

A 2009-es évben elkezdett és befejezett projektek bemutatása előtt megköszönte mindazok támogatását, akik tudásukkal, munkájukkal és támogatásukkal kiálltak azok a tervek mellett, melyek a község modernizálásához, előrelépéséhez vezethet, - de kihangsúlyozta, - hogy ebben az

évben is voltak a községnek kerékkötői, akik a jelen gazdasági helyzet mellett megnehezítették ugyan, de nem tudták el lehetetleníteni azok megvalósítását.

Csóré Róbert, **Sinkovics Erzsébet** Önkormányzati és Községközi Tartományi Titkárhelyettes kért fel az Ügyfélszolgálati központ hivatalos megnyitására, melynek megvalósításához e titkárság és a Szülőföld Alap iroda nyújtotta a támogatást.

fekete h.

CSAKIS LELKIISMERETESEN... II.rész

Megígértük a múlt havi számunkban, hogy igyekeznünk egy bővebb információt adni az új Közlekedésbiztonsági törvényből, így, mindjárt, hogy ne legyen a dolog unalmas, kezdjük a büntetésekkel:

•Aki legkürvöbben, erőszakos vezetéssel, nem tartja be a szabályokat, büntethetik 30-60 nap szabadságvesztéssel, és ez mellett, ha evvel a tevékenységével balesetet okoz 15-17 pontot elveszíthet,

•Legalább 15 napi elzárással és 14 pont elvesztésével büntetik azt a személyt,

1. aki nem a megfelelő jogosítvánnyal irányítja az adott közlekedési eszközt, vagy a vérében 2, 00 ‰ alkoholt találnak,

2. vagy megtagadja az alkoholtesztet,

3. aki járműt irányít, míg ő, vagy a jármű törvényes letiltás alatt áll,

4. aki, ha túllépi a megengedett sebességet lakott területen 70km/h-val, lakott területen kívül 80 km/h-val, sebesség korlátozásnál, pedig 50

ill. 60km/h-val,

5. aki nem megfelelő látási viszonyoknál nem használ fényszórót,

6. aki nem ad elsőbbséget a gyalogátkelőn átkelni szándékozó gyalogosnak (még, ha csak egy is van), ha a továbbhaladása fényjel, vagy rendőri irányítással meg van tiltva

7. aki, nem tiszteli a vasúti átkelők fényjelzését, vagy sorompót, ami a közeledő vonatot jelzi és a járműben 12 évesnél fiatalabb utas utazik, +6 pont

8. aki, nem várja be a szerencsétlenség előidézésékor a vizsgálatot végző ügyintéző szervet

Akik e szempontokból büntetve vannak, azok 9-10 hónapra el lesznek tiltva a hajtási jogosítványuk használatától, tehát **új vizsga, új engedély**, ha a bizottság egyáltalán engedélyezi.

15.000-30.000 dinárig való büntetést kap:

1. ha a járműben radart jelző beren-

dezés van alkalmazásban +6pont

2. aki az első ülésen ülve, 12 évnél fiatalabb személyt tart az ölében +6 pont

3. aki nem a megfelelő közlekedési sávot használja +6 pont

4. aki 21-50km/h hajt gyorsabban a megengedettnél +4 pont

5. szabálytalan előzésnél +6 pont

6. aki nem használ megfelelő fényt, megfelelő látási viszonyoknál +6 pont

aki nem adott előnyt a gyalogosnak a gyalogátkelőhelyen +3-6 pont

Tekintettel, hogy a törvény csak most lép életbe, és még nem döntöttek a büntetőpontok elvonásának módjáról, az ünnepekben óvatosan és biztonságosan, szeszmentesen közlekedjenek, nehogy a boldog Újévet kívánás helyett, tragikus rettegések legyenek.

Folytatjuk!

Szerk.

MEGNYÍLT AZ ÜGYFÉLSZOLGÁLATI KÖZPONT

November 26-án hivatalosan is megnyílt a községháza földszintjén az új Ügyfélszolgálati Központ.

Megvalósulását az **Önkormányzati és Községközi Tartományi Titkárság** és a magyarországi **Szülőföld Alap Iroda** támogatta.

Sinkovics Erzsébet Tartományi Titkárhelyettes, akit felkértek a hivatalos megnyitóra elmondta, hogy a Tartomány célja, a pályázat kiírásakor a hatékony és ügyfélbarát ügyintézés volt, amit remél, hogy meg is valósul községünkben.

Mi **Csóré Róbert** polgármestert kértük, hogy mutassa be a központ működését.

- Egy mondatban talán úgy lehetne összefoglalni, hogy azok a lakosok, akik eddig a községházán, irodáról irodára jártak, hogy ügyeiket intézzék, mindezt most egy helyen tudják véghezvinni.

A hatékony, gyors és egyben ügyfélbarát ügyintézés napjainkban kötelező, mint ahogy azt a szabadkai, topolyai és külai önkormányzatok is már megtették. Az idei évben

Tartományi Titkárság kiírt egy – a mi községünkre is ráillő – 50%-os önfinanszírozású pályázatot, melyen nem egész kétfélmillió dinárt nyert a község. Majd a Szülőföld Alap Irodánál megnyert pályázat útján 500.000,00 dinárt. Ezekből az összegekből és természetesen Önkormányzati támogatással készült el a községi Ügyfélszolgálati Központ.

A munkálatok októberben kezdődtek. A községháza teljes földszintjén a villamossági kábeleket kicseréltük, a mennyezetet leeresztettük, majd a járólapokat cseréltük ki, és a földszinti lépcsőket is kijavítottuk. A folyosón szükségessé váltak a régi, huzatos ablakok cseréi, ezeket vákuumos üvegekre cseréltettük. Őt új ajtó készült el – fontosnak tartom megemlíteni, hogy ezek üvegajtók, az átláthatóságuk miatt az ügyfél tudja, hogy hova érkezik és kivel fog ott találkozni.

Így november 26.-tól itt várják munkatársaink az ügyfeleket.

Az információs pultnál már a belépés után kézhez kapják azokat a nyomtatványokat, melyet kényelmesen kitölthetnek az erre a célra kialakított várakozóhelyen. Az Ügyfélszolgálati Központ egy légterű. Az egyes munkaasztalok paravánnal vannak elválasztva. A régi folyosón kapott helyet az információs pult és az iktató részleg, az irodákban a községi adóügyosztály, az anyakönyvi hivatal, a gyermekvédelem, a harcos szövetség és a mezőgazdasági osztály.

Eltűntek a hatalmas, ódon faajtók mögött ülő köztisztviselők. Hatékonyságot az ügyiratok intézésében, abban látjuk, hogy nem kell egy-egy iratért irodáról irodára járni, hisz minden egy helyen van.

Tervünk még a közeljövőben, egy földszinti akadálymentesített bejárat kiépítése a mozgássérültek számára, mely az udvarfelőli bejáratról lesz megközelíthető, illetve tervezzük az illemhelyek átépítését a mozgássérültek részére. Hangsúlyozom, hogy ekkor leszünk csak igazán készek a munkálatokkal, mellyel remélem, egy már sokszor emlegetett ügyfélbarát, gyors, hatékony és némileg EU-konform Ügyfélszolgálati Központban tudjuk fogadni a lakosokat.

fekete h.

egy kis csapatnak az volt a feladata, hogy azokat a pályázatokat figyelje és kövesse, majd pályázza meg, melyekkel támogatást tudunk szerezni a mi Ügyfélszolgálati Központunkhoz.

Az idei év tavaszán az Önkormányzati és Községközi

LEGALIZÁCIÓ

Gyakran hallottuk a médiában az elmúlt napokban ezt a szót. Mit is jelent, mi is áll ez a szó mögött?

Szeptemberben új építésügyi és tervezési törvényt kaptunk, amely nyolc nap után hatályba lépett. A törvény tartalmazza az engedély nélkül épített fő- és melléképületek utólagos engedélyeztetésének módját, azaz legalizációját. Ezzel a törvénnyel még egy lehetőséget – lehet, hogy az utolsót – kaptak a tulajdonosok az engedély nélkül felépített épületek utólagos engedélyeztetésére. Minden olyan engedély nélkül felépült épület, hozzáépítés, vagy melléképület mely nem szerepel a telekkönyvi nyilván tartásban csak a legalizációs eljárással jegyeztethető be.

Az eljárási folyamatot a tulajdonosnak kell megkérnie a községi építésügyi felügyelőségen. A törvény itt hathónapos határidőt szabott, amely szeptember 11.-től számítódik. Erre szeretném felhívni azon polgártár-

saim figyelmét, akik az elmúlt időszakban engedély nélkül

építkeztek.

Az eljárás, mint a beruházás befejező része bizonyos költségekkel jár. Lehet, hogy ezek a költségek most soknak tűnnek, de meggyőződésem, hogy sokkal kevesebb, mint egy kellemetlen hatósági eljárás lefolytatása, vagy bonyodalom a bejegyzetlen épület öröklése, vagy adásvétele folyamán.

Nem lehet minden épületet legalizálni és van épület amelyet nem is kell. A törvény ezen a téren pontosít. Ezt az adatot is pontosan megtudhatjuk a felügyelőségen.

Az engedély nélkül építkezőkre büntetés vár, a legalizálatlan épületeket a törvény szerint a tulajdonos köteles lesz lebontani.

Javasolom mindenkinek aki az elmúlt időszakban építkezett nézzen utána, hogy a felemelt épülete körül minden rendben van-e.

Hallgató Imre
okl. építőmérnök

EGY ÉV SABÁCON folytatás

Így a szerb órákat sem kellett látogatnom, szabad voltam, ami a kötelező tanulást illeti. Ám, sokkal többet tanultam remek szaktanáraitól, akiknek szinte a nyakán lógtam. Állandó ügyeletesként, dél előtt, dél után is dolgoztam, füleltem és gyakoroltam. Ellestem az ügyes tanáraink mesterfogásait. Az állatorvosi gyakorlat lényegeit ismertem meg. A tanáraink bíztak bennem, rám bízta a beavatkozások végzését. Segédkeztem az összetettebb sebészeti beavatkozásoknál. Megtanultam a műszerek használatát, nem csak elméletben, hanem gyakorlatban is, kézbe véve azokat. A rendelő fertőtlenítése is az én dolgom volt, bár a fiatalabb tanulók végeztek, de ügyelem kellett rájuk. Ők még komolytanok voltak, játszadozók. Engem már „megcsípett a dér”, de felelősnek éreztem magam, mint idősebb kolléga, a „kicsik” előtt. Ezt szó szerint kell érteni, mert a mi generációnk, és az előttünk végzetek „háborús generációk” voltak. Sokan közülük frontot megjárt, nősök, családostok, akik tényleg komolyan fogták fel tanulást is, és a gyakorlati feladatok elsajátítását. Velük, az idősebbekkel

nem lehetett tréfálkozni, egy kicsit én is közéjük tartoztam, már azért is, mert „student»-nak hívtak, félig tréfásan, félig elismerve, az idősebb tudását. Hiszen, önzetlenül segítettem a fiatal tapasztalatlan tanulókon. Már az első gyakorlati órákon, el kellett sajátítani a különböző állatokhoz való közelítést, a jóságokhoz való viszonyunkat. Viselkedésünkkel vagy megnyugtattuk az állatokat, vagy még nagyobb félelmet kiváltva, azok veszélyessé váltak. Úgy ránk nézve, mint önmagukra, esetleg társaikra, (kocsiba fogott párjukra, lovakra gondolok). Tanáraink is valószínűleg, rajtam tartották szemüket, mert az osztályozó órákon sem vallottam szégyent. Kitűnő osztályzat alá nem engedtem! Az ügyeletes tanáraink éjszakai ügyeleteik alatt is minden pillanatban számolhattak velem. Szülés levezetése, elletés, vagy más sürgős beavatkozásokra szívesen mentem, segítettem. Érdeklődő, tág szemekkel figyeltem mit, hogyan kell tenni. Rájöttem, ezek beavatkozások majd rám is várnak, ezeket nekem is el kell végeznem majd az adott pillanatban, amikor azok szükségessé válnak. A városi könyvtárt azért még

továbbra is látogattuk Kokával, most már nem gyűjtve az anyagot „beszámolókhöz”, hanem bejártunk olvasni. Nagy örömmre szolgált, hogy a szerb tanárom, a „rettegett” Tomo V. mellénk ült a könyvtárban, hozzám és Kokához. Nagyokat beszélgettünk néha irodalmi dolgokról, néha hétköznapiakról. Ezek a beszélgetések bátorítottak arra, hogy pótvizsgám gyászos szereplését szóvá tegyem. Azzal kezdtem, hogy nagyon szégyelltem magam a nem tudásomért és azért a kísérletért, hogy átmenő osztályzatot kapjak. Bocsánatot kértem tanáromtól, és ködös tekintettel reményemet fejeztem ki, hogy jóváteszem az egykori nem tudásomat! Most is előttem, van a kép, érzem amint az asztalon, keresztül megfogta a kezem, az ő rokkant kezével, és az egészséges-sel megszorította az enyémet, majd kissé rekedt hangon, mondta: - Szemem láttára, előttem értél férfit, örülök, hogy megismertem ezt az oldaladat is.

folyt.köv.
Molnár Károly

AZ IPARI PARK 2009-BEN

Az idei évet eseménydúsak nevezném az ipari park kialakításának szempontjából.

A 2008-as évben befejezett 20 hektáros terület kialakítása és átparcel-láztatása után, idén hozzákezdünk a park infrastrukturális felszereléséhez. 2009 elején elkészült a kútúrás terve és megérkeztek a hozzá szükséges tartományi engedélyek is. A Small Steps Kft. és Kishegyes Község közös pályázási eredményeként sikerült támogatást kapnunk a Tartományi Mezőgazdasági, Erdészeti és Vízgazdálkodási titkárságtól, így májusban el tudtuk végeztetni az egyik kút kifúrását. Megfelelő mennyiségű és minőségű vizet találtunk. Ezt követte a kútház felszerelésének főterve, melyet szeptemberben fejeztünk be. Szintén pályáztunk a fent említett tartományi titkárságnál a kivitelezésre és újból visszánemterítendő támogatást kaptunk, melyből az időjárási viszonyoktól függően talán még idén megkezdhetjük a kútház elkészítését és felszerelését. Elkészült a vízvezeték hálózat tervrajza is és jól bevált módszerrel természetesen ennek kivitelezésére is pályáztunk a tartománynál.

Az elektromos áram biztosítása az ipari parkban szintén nagyon fontos tényező. A Szerbiai Áramelosztó által elkészített terv alapján, augusztusban sikerült elhelyezni a földalatti kábeleket. A Becsei úti trafótól az ipari park központjái, 1 km hosszan. Ezen alkalmat kihasználva, az áramvezeték mellé elhelyeztünk egy üres vezeték is, melynek funkciója

csak a későbbiekben fog megmutatkozni. Terveink között szerepel egy optikai kábel behelyezése, mely számtalan előnnyel járhat az ipari park lakói számára. Az út építése volt az infrastruktúra azon része, amely sajnos nem teljes egészében a terveink szerint alakult. A

tavalyi évben befejeződött a bekötőút főtervének elkészítése, idén pedig a hozzá szükséges engedélyeket, jóváhagyásokat igyekeztünk beszerezni. Mivel a bekötőút egy körforgalommal fog lecsatlakozni az M 22.1. (régi út) útról, így külön engedélyek voltak szükségesek ehhez is, hiszen Vajdaság első nemzetközi úton elhelyezett, lakott területen kívül eső körforgalmáról beszélünk. Az út építéséhez szükséges anyagiakat a Vajdasági Nagyberuházási Alap támogatja, melyről a jóváhagyás ugyan megérkezett, de a pénzre még várunk kell! Várhatóan jövő év tavaszán az alap teljesíteni tudja a vállaltakat és hozzá tudunk kezdeni az út építéséhez. Szükségmegoldásként a meglévő földes utat használjuk majd a bekötőút kiépítéséig. A földes út, vagyis új nevén Malom út viszont szanalásra szorul, hiszen az építéshez szükséges gépek csak úgy

tudnak majd bejutni telephelyeikre. Elkészült ennek az útnak is a főterve, melynek kivitelezésére szintén pályáztunk a Tartományi Mezőgazdasági titkárságnál.

A Község elvégezte az ekspropriációs folyamatot, mely szintén hosszadalmas és bonyolult feladat. Ezzel megteremtve a tiszta és rendezett jogi viszonyokat az út és a trafóállomás kiépítéséhez.

A 2009-es évben végeztünk még faültetést az ipari park területén. A már elhelyezett 400 facsemete mellé, további 200 facsemetét ültettünk el.

Immár 3. alkalommal novemberben részt vettünk az évente megszervezésre kerülő újvidéki Investexpo-n, valamint októberben egy bécsi tanulmányi kiránduláson voltunk.

A befektetőket illetően továbbra is egy megkötött üzletről beszélhetünk, akik elégedettségüknek adtak hangot Kishegyes Község ügyintézési gyorsaságát illetően. Folynak a tárgyalások további két befektető-jelölttel, akik az építési és mezőgazdasági szektorban érdekeltek, de sajnos a gazdasági válság jelei ez esetben is nagyon megmutatkoznak.

A Small Steps Kft. által befektetett pénzek mellé, a Községgel megpályá-zott állami pénzek jelentős részét képezték idei költségvetésünknek. A Tartomány és a Nagyberuházási Alap idén közel 60 millió dinárral támogat-ta a Small Steps ipari parkot! Ezúton is köszönjük a támogatást!

Nagy Zita

RIPORTOK INNEN ONNAN

PÁLYÁZAT = SIKER = SZÁMÍTÓGÉPEK

Híve vagyok a korral való haladásnak. Főleg ha az oktatásról van szó, hisz az oktatás hosszú távú befektetés. Ezért is volt öröm számomra az a hír, hogy iskolánk sikeresen pályázott a Szülőföld Alapnál aminek

k ö s z ö n h e t ő e n ötszázezer Ft. értékben felújíthatta informatikai rendszerét. Így mára hat új s z á m í t ó g é p „költözött” az iskola informatikai tantermébe.

Azonban a dolog jelentőségét tekintve többre voltam kíváncsi, így kérdéseimre válaszáért iskolánk igazgatójához, **Bojtos Bélához** fordultam.

Beszélne-e bővebben a pályázatról?

- Előfinanszírozásos pályázatról van szó. A nyert összeget már elköltöttük, ebből vet-tük meg a hat darab számítógépet. A pályázatra tavasszal jelentkeztünk, visszaigazolás pedig szeptember 1.-én volt. A számítógépek már fel is

vannak szerelve, hálózatba vannak kötve. Így a diákok nagy öröme már dolgozni is lehet rajtuk.

Erős volt-e a konkurencia?

- Nagyon erős konkurencia volt. Egymillió forintba pályáztunk, amiből ötszázezer sikerült megnyernünk. Számunkra ez nagy öröm, mert más eszközökből ezt nem tudtuk volna megtenni. Ez a pályázat volt az egyetlen lehetőség és szerencsére sikeres is volt.

Van-e még elbírálásra váró pályázat?

- Jelen pillanatban az Oktatási titkárságnál van egy pályázat. Valójában ez egy projektum,

hogy ez a projektum továbbra is működjön, hogy azok, akik ezt kérték és mindaddig amíg kérik, biztosítani tudjuk számukra a lehetőséget.

További pályázat nincs folyamatban.

A jövőben mely pályázatokon tervez még részt venni?

- Iskolánk folyamatosan megpályáz minden olyan lehetőséget, ami az oktatás minőségét javítja vagy jobb körülményeket teremt a diákok és az itt dolgozók számára. Így érdemesnek tartom megemlíteni, habár nem pályázatról, hanem névtelen adományról van szó, hogy megfigyelő-kamérákat szereltünk fel az iskola területén és természetesen az iskola bejáratánál is, hogy követni tudjuk az idegenek belépését

és mozgását az iskola területén ezzel is biztosítva a diákok biztonságát.

SZ.A.

„Megértjük barátainkat” elnevezéssel és ezen projektum alatt fut a pályázat. Azt a célt szolgálja, hogy az elsős és másodikos szerb tagozatos gyerekek, szüleik kérésére magyar nyelvet tanulhassanak. Ez egyedülálló dolog, hogy vajdasági szinten a szülők aláírásukkal kérték, hogy gyerekeik magyar nyelvet tanulhassanak. A projektum finanszírozását a Vajdasági Oktatási Titkárság, a Kishegyesi Önkormányzat és a bácsfeketehegyi Általános iskola biztosítja. Tavaly tizennégyen, az idén pedig huszonötön kérték gyerekeik számára a magyar nyelv tanítását. Célunk az,

JÖVEL JÉZUS LÉGY VENDÉGÜNK...

Azt mondják sokan, és sok helyen, hogy a december a számvetés és a várakozás időszaka. Az a hónap, amikor mindannyian kicsit megálunk, körülnézünk, majd pedig elégedetten, vagy kényszeredetten mosolyogva, rosszabbik esetben lemondóan sóhajtva, megrázva magunkat továbbmegyünk a nagy betűs Élet útján. Megyünk, hiszen tudjuk, hamarosan itt az új reménységet hozó karácsonyi és újévi ünnepkör, amikor, ha akarjuk, fejet hajtva leróhatjuk tiszteletünket a születendő Megváltó bölcsőjénél, majd pedig milliónyi jókívánságot útnak eresztve, szívünk mélyén talán picit reménykedve is azok igazában, nekivágunk a minden élő útjába torkoló, számunkra kijelölt csapásnak.

Csapást mondok, és nem utat, hiszen felgyorsuló világunkban egyre kevesebbeknek adatik meg a szerencse, hogy váratlan meglepetések nélkül tudják élni, leélni az életüket. Csak a szépre emlékezem, mondja a slágeríró agyából rég kipatant andalító gondolat, miközben tudjuk és érezzük, hogy nem érdemes azon töprengeni, ami elmúlt, hiszen a reggelente ránk törő új napok rendre számtalan nem várt meglepetéssel tarkítgatják mindennapjainkat.

Pedig nincs szebb annál, mint amikor visszaemlékezünk azokra az elmúlt, sokszor réges-régen elmúlt időkre, amikor, ezért vagy azért, boldognak éreztük magunkat. Gyerekként, fiatalként, vagy pedig sokat tapasztalt ezüstös hajuként, mindannyian őrzünk ilyen emléket a lelkünk mélyén, és boldogak vagyunk, ha előtörnek, bearanyozzák gyakran mosolytalanná vált napjainkat. Pedig bizony sokszor fájóvá torzulnak ezek az akaratunkat megmásító csalafintasággal előtörő szép emlékek, hiszen olyan kedves személyhez kötődnek, aki már célba ért, vár bennünket, miközben mi nem mehetünk hozzá, mert a Teremtőnk még nem nyitotta meg számunkra a megváltó vakító fényt eltakaró kapunkat.

C'est la vie, ilyen az élet, mondjuk nagyvonalúan legyintve a sokat tapasztalt sanzoníróval, miközben

érezzük, hogy bajban vagyunk, hiszen ki-ki a saját mókuskerekében gyötörődve, nem, vagy csak igen ritkán tudunk megállni, körülnézni, és rádöbbenni arra, hogy másként is élhetnénk, vagy élhattuk volna életünket. Talán jobb is, hogy így van ez, hiszen sokszor megnyugtató elfogadni a járt útról szóló közmondás biztosságot sugalló igazságát, annak ellenére, hogy mi tudjuk legjobban mennyire szorít a mindenki által szépnak mondott csizmánk.

Ilyen az élet. Vannak játékszabályai, amik ellen fiatalon lázadunk, sokszor megkeserítve az értünk remegők mindennapjait, majd az évek multával, szép lassan, mi leszünk azok, akik kétségek közt vergődve, majd pedig belenyugodva a változtathatatlanba, nem értik a mai fiatalokat.

A tőlem okosabbak szerint sok időt fecsérelek feleslegesen olyan dolgokra, amelyek nélkül vígan meglehetnék. Normális, mindennapi észjárással nézve, életem számtalan

„a Kárpát medencében szintén mi voltunk a legelszántabb magyarok...”

óráját és napját, mások megoldhatatlannak tűnő gondjainak orvoslására tett kísérlet tölti ki, miközben jól tudom, hogy mennyire hiányzik ez az idő önmagam és családom életéből. Persze eközben azt is tudom, hogy sokan felszisszennek az ilyen megdöglő gondolatlan kijelentésekre, mondván, hogy könnyű nekem, és sorolják vég nélkül az okokat, ami miatt nem lehet okom a panaszra.

Na de elég ennyi a bevezetőből, ideje rátérnem írásom igazi témájára, az adventi várakozás reménykeltő hónapjában, szinte váratlanul ránkötő csodára, ami számomra, számunkra abban nyilvánul meg, hogy a délvidéki magyar emberek döntő többsége úgy határozott, hogy feliratkozik a Szerbiában kialakulóban levő magyar választói névjegyzékre. Az idei advent első vasárnapjáig Bácsfeketehegyen, és Kishegyes községben, nem egész két hét alatt, a magyar választópolgároknak már több mint fele kitöltötte és aláírta a

VMSZ aktivistái által házhoz vitt kérdőívet. Nem kétséges, hogy Karácsonyra nagyon kevés olyan magyar ember marad községünkben aki, ők tudják mi okból, nem élnek törvényes jogukkal, hogy vállalva magyarságukat, részt vegyenek nemzeti tanácsunk megválasztásában. Pedig jövő év derekán Magyar Nemzeti Tanácsot fogunk választani Szerbiában, amelynek feladatkörébe olyan, bennünket, magyarokat érintő dolgok tartoznak, amelyekről a többi, Trianonban leszakított országrészben élő nemzettársaink jelenleg még csak álmodozhatnak.

Ismerve az aláírásgyűjtés Vajdaság magyarok által lakott településén eddig elért eredményét, örömmel nyugtázom, hogy a VMSZ Közgyűlésén kitűzött határidőig, a Megváltó születésnapjáig, minden biztonnal meglesz a törvény által megkövetelt minimum, azaz a legalább 117 ezer magyar aláírás. Szinte naponta gyarapodik azon

településeink száma ahol már befejeződött talpra állásunkról és magyarként való megmaradásunk iránti mérhetetlen akaratról szóló névjegyzék összeállítása. Jövő év március elejéig pedig még lesz idő arra, hogy bővüljön a névsor, mindazok nevével, akik magyarnak érzi magát ezen a tájon.

Itt mondom el azt is, hogy annak idején, amikor a magyar igazolványt igényelhettük, a Kárpát medencében szintén mi voltunk a legelszántabb magyarok, hiszen mintegy 110 ezren váltottuk ki ezt a dokumentumot, amelyet legtöbben csak arra használtuk, hogy gondosan elzárjuk féltve őrzött emlékeink közé.

Jövel Jézus légy vendégünk..., ezt a címet adtam a bácsfeketehegyi Fecske decemberi számába készített írásomnak, de a szándékom ezzel az étkezés előtt mondott keresztyén imádságból kiragadott pár szóval nem az volt, hogy hétköznapi, vagy ünnepi terített asztalainkról szóljak.

Gróf Wass Albert, magyar nemzetünk egyik legmeghurcoltabb életű kiváló irodalmárának gondolataira bukkan-tam nemrég a Magyar Szó internetes kiadásának sokak által szennyezett fórumán, amellyel a kommunista uralom alatt szenvedő romániai ma-

gyarságot jellemezte. Íme az idézet:

„Háromféle ember van ebben az országban, háromféle magyar. Mind a három egyezik abban, hogy elégedetlen a világgal, a kormánnyal, ami ennek a világnak a nyakán ül, a rendszerrel, mindennel. Panaszkodnak, morognak, keseregne- nek, átkozódnak.

Aztán egy részük úgy próbálja megoldani a maga bajait, hogy kiszolgálja a hatalmon lévőket. Csatlakozik hozzájuk. Hasán csúszik, farkát csóválja, s ha odalöknek neki egy koncot, s befogadják cselédnek, akkor vesztebb lesz a veszett kutyánál, marósabb a vad farkasnál, kegyetlenebb az ellenségnél, kommunistább a kommunistánál, csak hogy bebizonyítsa a maga hűségét, és nagyobb koncot kapjon érte.

Egy másik részük az ellenkezőjét teszi: feláll a két lábára és verekszik. Védi azt, amiről úgy érzi, hogy az övé. A maga jussát az élethez. A maga jussát a szabadsághoz. A maga jussát ehhez a földhöz, melyen született, s mely a hazája. Verekszik másokért is, mindenkiért. A mások jussáért, a mások szabadságáért. A még csak meg sem születettekért is verekszik. Mindenkiért és mindenki helyett.

Aztán van a harmadik csoport, a nagy csoport, amit úgyis nevezhetünk: a

nép. Akinek nincsen arca, sem rossz, sem jó. Sem szép, sem csúnya. Se nem hős, se nem áruló. Senki és semmi. Tömeg. Nyáj. Nem tesz se jót, se rosszat. Semmit se tesz. Csak meghúzódik és vár. És mint a fű a rátaposó láb alatt, meghajlik, meg- görbed tűr, mindent eltűr, s amikor

(Wass Albert 1908-1998)

tovább lép a nagy láb, akkor lassan felegyenesedik megint. De sohasem egészen. Egy kissé mindig meghajol- va marad, készen arra, hogy újra lela- puljon egy másik láb alatt. Érted? Eszébe sem jut, hogy tegyen valamit a rátaposó láb ellen, megvágja, megszúrja, küzdjön ellene, kockázatot vállaljon jussáért, a szabadságáért, bármiért, érted? Ez a nagy tömeg. Ez

a nép.”

(Wass Albert)

Jövel Jézus légy vendégünk, mondja az imádság, és tudom, hogy nem sok jogom van hozzá, de ezzel az imád- sággal szeretnék a minden élő útján eltávozott Wass Albertnek, a megta- posott, meghurcolt, megalázott, és megkeseredett nagy költőnek, innen a Délvidékről, üzenetet küldeni. Szeretném elmondani Neki azt, hogy ebben a változó világban a magyar nép, itt a Délvidéken élni akar.

Élni akar, és meg akar maradni ma- gyarnak.

Még mindig vannak közöttünk szol- gák és lázadók, de közömbösek is sokan. Sokfélék vagyunk. Illik ránk is a fenti idézet, a lehangoló igazság, de úgy tűnik, hogy már nem reménytelen a helyzetünk. Kezd beérni a gyümölcs, változunk, és átalakulá- sunkkal mintha kicsit szebbé válna a bennünket körülvevő valóság.

Kezdünk hasonlítani őseinktől átörökölt önmagunkra, hiszen aláír- sunkkal tudattuk mindenkivel, hogy tenni akarunk magyarként való meg- maradásunkért, gyermekeink magyar gyermekeinek szebb, emberhez méltóbb életéért.

Jövel Jézus légy vendégünk, áldd meg amit adtál nekünk!

Pál Károly

Értesítés

Felhívjuk kedves olvasóink figyelmét, hogy ismét módjukban áll apróhirdetéseiket ingyenesen meg- jelentetni a Fecskében. Szóval, ha eladnának valamit, netán megvételre keresnek valamit, eset- leg csak a figyelmet szeretnék felhívni valamire, a megfogalmazott szöveget az elérhetőségükkel feltüntetve dobják be a "Fecske" postaládájába a

Helyi közösség udvarán
(Testvériség utca 30.)

Továbbra is várjuk írásaikat, receptjeiket a:
feketicsifecske@gmail.com címre

Aki nem rendelkezik Internet kapcsolattal az, az írását a fent említett postaládába dobhatja bele.

szerk.

Apróhirdetés

Magyar és szerb nyelvű képregényeket
vennénk
Tel: 024/714-503

Általános és középiskolás tanulók részére
matematika órát tartok hétvégenként
Erdeklődni: 065-411-30-71

PÁLYÁZATFIGYELŐ

Szubvenció gyakornokok alkalmazására meghatározott időre

Kiíró intézmény:

Gazdasági és Regionális Fejlesztési Minisztérium

Beadási határidő:

2009. december 20.

Pályázók köre:

Vállalkozók

Elnyerhető pályázati összeg: Havonta 23.807-től 29.850 dinárig (a végzettségtől függően) a gyakornoki idő alatt.

Összefoglaló:

Munkáltatók pénzbeli támogatása 30 évnél fiatalabb, munkatapasztalat nélküli, bejegyzett munkanélküli foglalkoztatása esetén.

Projektek támogatása a sport és ifjúság területén

Kiíró intézmény:

Tartományi Sport- és Ifjúságügyi Titkárság

Beadási határidő:

2009. december 31.

Pályázók köre:

Projektek a sport területén:

- Sportklubok
- Sportszövetségek
- Sporttal foglalkozó szervezetek
- Sporttevékenység végzésére bejegyzett gazdasági szervezetek
- Intézmények
- Helyi önkormányzat, községek, helyi közösségek

Projektek az ifjúság területén:

- Ifjúsági és egyetemista szervezetek, ifjúsággal foglalkozó szervezetek
- Helyi önkormányzat
- Oktatási-nevelési és kulturális intézmények, szervezetek

Összefoglaló:

Projektek az ifjúság területén:

- az Ifjúsági akcióterv célkitűzéseit megvalósító projektek (fiatalok képzése, foglalkoztatása, egészségügy, kultúra, szabadidő, társadalmi bekapcsolódás, polgári társadalom kiépítése, voluntörizmus, mobilitás, tájékoztatás, ökológia és fenntartható fejlődés, szociális politika)
- edukációs táborok szervezése
- helyi ifjúsági akciótervek kidolgozása és megvalósítása
- tehetséges egyetemisták és tanulók támogatása

Projektek a sport területén:

- meglévő sportlétesítmények javítása, adaptálása és felszerelése
- sportversenyek, rendezvények szervezése vagy azokon való részvétel
- a sport fejlesztését elősegítő programok, különösen az alábbi csoportokra vonatkozó programok: gyermekek, ifjúság, nők, fogyatékkal élők
- sportszövetségek rendszeres programjai
- élsportolók - olimpiai jelöltek támogatása

Hivatkozás:

http://www.sio.vojvodina.gov.rs/Sport/Konkursi/KonkursZajednicki_2009.htm

PROWAG

Fejlesztési alap

PÁLYÁZATOK

További információért keresse fel irodánkat!
Minden munkanapon 07.30-14.30 között, várjuk az érdeklődőket, földműveseinket és gazdálkodóinkat.

A Prowag csapata

Pályázatfigyelés, Tanácsadás,
Pályázatírás, Üzleti tervek készítése
telefon: 024/731-424
e-mail: prowag@gmail.com

A Prowag Fejlesztési Alap támogatásban részesült a Szekeres László Alapítvány októberben megjelent pályázatán mellyel hozzájárult a Fecske nyomdaköltségeinek biztosításához.

Köszönjük!

AKKOR GONDOLKOZZUNK...?

A KOMMUNIKÁCIÓRÓL

A kommunikáció, információcsere folyamata, általában egy közös jelrendszer segítségével. Latin eredetű, közzétételt, teljesítést jelent, ma közlést, tájékoztatást.

Ezt mondja a lexikon, de Önök, (a tisztelt olvasó) nem tudományos eszmefuttatást kívánnak, hanem egy, ha már nem csak szórakoztató, de inkább a mai elfásultságból felrázó, megszokottan provokáló írást várnak ezen a helyen. Megpróbálok ennek eleget tenni, ahogy szoktam, a magam módján.

Az elmúlt hónapban, elég sok, érdekes dolog történt, a Szerb Pravoszlov Egyház feje, Pál Pátriárka, halálától a Parlamentben való cipődobáláson keresztül a hágai bíróságig. Így, ahogy mondani szokás, „kimazsolázhatjuk” kedvűnkre a kínálkozó témákat a kommunikáció különböző szempontjai alapján.

Először is, mi Emberek, meg vagyunk áldva egy isteni csodával, hogy tudunk gondolkodni, és még egy nagyobb, hogy ezt tudatni tudjuk mással is, és ami a legcsodálatosabb, hogy, egymás gondolatát meg tudjuk érteni, sajátunké tenni, ha jók, vagy elvetni és elvetetni annak kiötlőjével, ha az nem jó. Mi is szükséges, hogy megértsük egymást, hogy kommunikáljunk egymás közt? Először is egy rendszer, amit legalább két ember ismer, és tud rajta keresztül kapcsolatot teremteni egymás között. **Ez a nyelv, legtöbbször az Anyanyelv** (azért nagybetűvel, mert soha sem lehet eléggé kihangsúlyozni a jelentőségét, fontosságát az életünkben), vagy pedig egy idegen nyelv, amit minden, a kommunikációban résztvevő egyén ismer. Mivel ennek még nem vagyunk eléggé a tudatában, így az idegen nyelvek ismeretére, tanulására, nem fektetünk, fektetünk megfelelő hangsúlyt. Ezért keresnek jól a fordítók, mi meg, mivel „savanyú a szőlő” kerülünk mindent, ami idegen, nekünk nem érthető.

A baj, nem az idegen nyelvek nem ismerésével kezdődik, pedig már ősidóktól ismert a mondás, hogy

ahány nyelvet tudsz, annyi ember vagy, hanem ott, hogy egyáltalán, nem figyelünk a másikra/másokra, azokra, akikkel kommunikálunk, kommunikálnánk. Nem beszélgetünk, nem cserélünk véleményt, csak úgy elsiklanak a gondolataink egymás mellett. Így csak elmondjuk a magunkét, mással nem is törődünk. Ez történhet akarattal, mivel, hogy így akarjuk ország-világ előtt, mindenki tudtára hozni, milyen is a másokról alkotott véleményünk magunkhoz viszonyítva, vagy egyáltalán nincs kommunikációs kultúránk, ami egy fokkal megengedhetőbb, de ez sem bocsánatos bűn. Az egész lehet véletlen, nem akaratunk irányítása alatt álló hiba is. Ez sem bocsátható meg, de megfelelő odafigyeléssel, a beszélgetőtárs, vagyis a közönség megtisztelésével ki lehet küszöbölni. **Ha oda tudunk figyelni másra, ránk is oda fognak mások figyelni**, így nem csak azt tudják meg, hogy mi az a jó, fontos, „egyetlen és világmegváltó” a mi gondolatainkban, de megtudhatjuk mi is azt, az őszinte embertársainktól, hogy mi nem tetszik másnak, min szeretnék, ha javítanánk, vagy mit iktathatnánk ki a viselkedésünkéből. Ez már, tulajdonképpen a kétoldalú kommunikáció. Ez a civilizált demokrácia. Már az ókorban is megvolt, hogy hallgassák meg a másik félt is (audiatur et altera pars), de a mai rohanó világban már nem lehet így kommunikálni, mert, ha az ember megáll a beszédében, akkor már a magasabb szintű ügyintézők nem hallgatják meg, ezután dolgozógezetlenül kell távoznia. Újabb esély meg ritkán kínálkozik, meg hát „elmege a vonat”. Így erőszakosan

kell fellépni, nem szabad addig megállni a beszédben, míg a dolgunkat el nem végeztük..... Sajnos e rossz szokás beidegződik. A magánéletünkben sem vigyázunk, okoskodóknak, mást nem megbecsülőknak fogunk látszani akaratunk ellenére. Hiába tudás, jóakarát. Kész, oda a becsület, az embert nem fogják többé megbecsülni.....

Kommunikálunk minden szinten, értelmesen, értelmetlenül, jól, rosszul. Ha meg is hallgatnak bennünket, az nem jelenti azt, hogy meg is hallanak, vagy, ha meghallanak, azt meg is értik, vagy, ha megértették, az érdeklő is Őket. Ez van ma az ún. nagypolitikában, minden szinten, már az utcán is, így ahelyett, hogy haladnánk sorsunk jobbulása felé, legjobb esetben csak topogunk egyhelyben. Lehet, hogy azért, mert már hátrább nem is nagyon juthatunk??

Községünk a gazdasági mutatók alapján nincs valami előkelő helyen semmilyen ranglétrán, így nem értem a civakodást, ami a kommunikáció hiányát jelenti, olyan lerágott csontokon, amik már nem is léteznek. Ha nincs lehetőség a jobb életre, sorsra, akkor miért fontos, hogy ki az, aki nem adhat munkát, kereseti lehetőséget.....? Valamikor negyven évvel ezelőtt, még az egypárti rendszerben volt errefelé politikai válság, amit a két tábor jelöltje helyett egy harmadikkal oldottak meg (de erről az akkori média nem sokat kommunikált), de úgy látszik, ma már „felől-ről” a demokrácia nevében, nem is törődnek velünk.

Régebben együtt dolgoztunk, sportoltunk, szórakoztunk, megváltunk egymással. Ma elfordulunk egymástól, és, ha nem teszünk egymás ellen, egymásért sem. Szerencsére vannak kivételek, tehát van valamilyen remény, ha nagyon kicsi is, de van.

A jövőben kívánom, hogy jól kommunikáljanak, nehogy megkommunikálják Önöket kis és nagybetűs dolgokkal, hatalmi, többségi, elvi, erkölcsi, gazdasági kommunikációkkal.

B. Ú. É. K.

BÍRÓ CSABA

Röviden a bácsfeketehegyi villanyszerelők, vagyis a szakmához közeli szakemberek évenkénti találkozójáról

1973. őszén kezdődött. Azelőtt nem sok villanyszerelő egyén, mester foglalkozott villanyszereléssel, mivel veszélyes szakmának tartották. Az első villanyszerelők az utcai hálózat karbantartói voltak.

Számukra sok veszélyt okozott a gyöngye, korhadt favilanykarók mászása, különösen viharok után. Ez több órás, néha több napos javítást igényelt. A lakóházak villamosítása is nehezebb volt, sokat kellett kézzel falat vésni, a Bergman csövek hajlítását szigorúan nézték, és az akkori 110-220V-os áram is már rázott.

Eleinte kevesen voltunk a találkozón, név szerint idősek: Margit Bálint, Hadadi András, Őri László (ők a házakat villamosították), Burai János, Bojtos Béla (hálózat karbantartók voltak). Tőlük mi fiatalok sokat

Az első találkozó abból az okból lett tartva, hogy 1953 őszén fejeztem be Szabadkán a hároméves inasiskolát, mint „elektroinstalater” segéd. 1961 őszén Szabadkán „VK zanatski radnik” mesterként vizsgáztam.

Az első három találkozó az új félig befejezett házunknál (Lenin utca 14-ben) volt. Itt megjelentek már az új fiatal villanyszerelők is: Botlik István, Kerekes Sándor, Csoma Mihály, Id. Molnár Sándor és a felsorolt idősek. Mi akkoriban a szakmáról, a bográcsban főtt paprikás ízéről, és a borok minőségéről beszélgettünk. Később évenként más-más házaknál „szakiknál” jöttünk össze 15-20 évig. Mivel szaporodott a társaság, házaknál nem fértünk el, így az utóbbi időben vendéglőben tartjuk. Jelenlegi névjegyzékünkön 41 név szerepel, sajnos az elhunyt szakik névsora is hosszú, 16. 2009 október 16-án a 37-ik (harminchetedik) találkozót tartottuk a „Jela” vendéglőben.

Jelenlegi névsor:

Botlik István, Bede Róbert, Braskó István, Horkai József, Hallgató Sándor, Harangozó Zsolt, Id. Molnár Sándor, If. Molnár Sándor, Molnár János, Miljković Zoran, Gombos

tanultunk, hallottunk a régi időkről, a falu villamosításáról, Huncinger áramfejlesztő szikiesi telepről. Abban az időben a jobbmodú lakóházakba-pausál egy-két (5-10W-os) égő bevezetését ünnepi ebéd, vagy vacsora és borozgatás követte.

Győző, Gogolák László, If. Őri János, Papp László, Papp Zoltán, Pál István, Id. Paczal Lajos, If. Paczal Lajos, Kerekes Sándor, Kerekes Árpád, Kalmár János, Kerekes Zoltán, if. Koncz László, id. Kórizs Lajos, If. Kórizs Lajos, Kovács Károly, Tóth Sándor, Tóth János, Tóth András, Id. Tarkó Béla, If. Tarkó Béla, Szolga Sándor, If. Szabó József, Szombati Lajos, Szakács Róbert, Szarka László, Simonyi József, Simonyi Dénes, Simon Csaba, Simon Gábor, Schwaner Imre.

Elhunytak névsora:

Burai János, Id. Bojtos Béla, Bordás János, Balogh László, Margit Bálint, Hadadi András, Id. Molnár Sándor, Őri László, Kollár János, Klárics Ilija, Id. Tóth Sós József, Németh Miklós (rádiós), Tisza Szabó József, Kántor Lajos, Csoma Mihály, If. Lódi Lajos.

ELSŐ AZ EGÉSZSÉG

ORVOSI TÉNYEK A H1N1 INFLUENZÁRÓL

Előrebocsátom olvasóimnak, hogy az influenzáról, beleértve H1N1 csoportot is lehetetlen minden kérdést megválaszolni egy újságcikk keretében.

Arra korlátozódok tehát, ami a legtöbb kérdést okozza a gyakorlati életben. Tisztázzuk először is: létezik szezonális (humánnak is nevezzük) és H1N1 influenza, amit mexicóinak, új, vagy sertésinfluenzának is hívnak. Az első, vagyis a szezonális, minden évben megjelenik, amikor októberben hidegre, esősre fordul az idő. Terjesztői az A, B, vagy C típusú vírusok, egyenként, vagy keveredve egymással. A védőoltás készen áll már minden év októberében ellene, az Egészségügyi Világszervezet (WHO) utasítását követve. Nálunk nincs nagy kultúrája ennek a védőoltásnak, jó, ha 200.000 elfogy egész Szerbiában. Pedig ez az oltás is emeli az ember általános ellenálló képességét

Habár a vírusológusok még nem mondták ki az utolsó szót, mi azért próbáljuk mai tudásunk alapján összefoglalni, **a különbségeket a szezonális és a H1N1 vírus** okozta influenza típusú megbetegedések között. A leglátványosabb eltérést a szezonálisban észleljük. A humán influenza kifejezetten őszi és téli hónapokhoz kötött: október közepétől februárig támad. A H1N1 a szezonálitásra fittyet hány, akár a téli hónapokban, úgy trópusi körülmények, tehát 30-35 fokban melegben is fertőzőképes. Míg a humán influenza szövődményei az idősebb korosztályra jelentenek halálos veszélyt, a H1N1 elsősorban a 40 év alatti fiatal egészséges emberekre jelent veszélyt. A szövődmények elhalálozás, elhalálozási arányában viszont ez a helyzet: a szezonális influenza esetében a betegek 0,1 százaléka hal meg, a H1N1 kevésbé agresszív, legalább is, amíg nem mutálódik ebbe az irányba: az elhalálozás 0,007 és 0,045 % közötti. A H1N1 az elmúlt nyár folyamán részleges mutálódáson esett át: a vírus burkán lévő nyúlvány hosszabbodott meg, amellyel kapcsolódik az ember vörösvérsejtjeihez. Ezzel a „trükkkel”, sokkal nagyobb eséllyel tapad rá, - most már szinte polip-

szerűen - az emberi vérsejtekre s így fertőzőképességben messze maga mögött hagyta a szezonális törzset. Igaz, ez a mutáció csak a vírusfertőzési hányadosát emeli, és még nem bizonyos, hogy ezzel agresszívvá is vált. A szakemberek azonban rossz jelnek tartják, mondván, ha ezt teszi nyár közepén, mit tesz majd abban a közegben, ahol jól érzi magát, nulla fok körül. Igazi ravasz hamiskártyás, vagy a bankrabló Arsen Lupin jut eszünkbe, ha ezt „A” vírus törzzsel ismerkedünk, amelynek tagja a mi H1N1-ünk is. Az 1919-es mutációja különösen hatásos volt: spanyolnátha néven mintegy 40 millió emberáldozattal járt. Ellentétben az fent jelzett élesen kiütőző különbségekre, a betegség megjelenési formájában nincsenek nagy válaszfalak: mindkét influenzánál az **inkubációs periódus** (a fertőzés pillanatától a betegség kiütőzéséig terjedő idő) rövid, 2-3 napos. **A betegség tünetei** mindkét típusnál egyformák, hirtelen lázas állapot, orrfolyás, hidegrázás, torokfájás, izomfájdalom, köhögés és gyöngeség. Ha valaki a fenti tüneteket észleli magán, azonnal forduljon orvosához.

A két fajta influenza közötti különbség a hasmenésben és a hányásban ütközik ki, ezek ugyanis a H1N1-nél jóval gyakoribbak. Egyszerű orvosi vizsgálattal nehéz, mondhatnám lehetetlen laboratóriumi teszt nélkül különbséget tenni a két influenza között. Ma a legkorábban döntő a Svájcban kidolgozott teszt, 36 óra múlva eredményes. Ha az a kérdés, hogyan fertőzödünk meg, a válasz egyértelmű: cseppfertőzés révén. A két fajta influenza elleni **védekezésben** sincs elvileg nagy különbség, kivéve az oltóanyagot, amiről később szólok. A fertőződés esélye csökkenthető, ha elkerüljük a szoros érintkezéseket, és ha betartjuk az általános személyi higiénés szabályokat, különös tekintettel a **kézmosásra** és a köhögés-tüsszentés jól bevált ettiketjére. A kézmosás meleg vízzel és szappannal történjen, és legalább 20 másodpercig tartson, és lehetőleg ne textiltörlőkendőbe vagy a kezünkbe tüsszentsünk: használjunk papírtörlőt, amelyet ezt

követően a szemetesbe dobunk. Ha nincs kéznél víz, a különböző antibakteriális kéztisztító gélek is megteszik. Ezekre az egyszerű szabályokra gyermekeinket is érdemes megtanítanunk, hiszen ők az egyik legveszélyeztetettebb csoport. A sokak által használt felületeket naponta fertőtlenítsük. Ennivalóval nem lehet elkapni. Így az új influenzát nem kaphatjuk meg disznóhús fogyasztásával. Különben is 70 fokon a vírus elpusztul. A vitaminpótlás a védekezés egyik alappillére. A C-vitamin nem gyógyít, hanem az immunrendszert erősíti. Mennyit naponta? Nehéz kérdés: az orvosi vélemények 0, 5 és 18 gramm között mozognak. Túladagolási lehetőség nem létezik ennél a vitaminnál. Ha valaki sok alkoholt fogyaszt, szennyezett levegőjű városban él, rendszeresen szed szalicilsav-származékokat tartalmazó gyógyszert, dohányzik, s az életét egyébként is meghatározza a stressz, tanácsos az adagot akár 10 grammra is növelni influenzás megbetegedésnél. Dohányosoknak cigarettánként 50 milligramm C-vitamint kellene megenniük.

A maszk viselése leginkább a félelem ellen jó, mivel legtöbbször nem úgy kapjuk el a vírusokat, hogy valaki az arcunkba köhög, vagy tüsszög. Általában az történik, hogy a fertőzött személy a kezébe köhög vagy tüsszög, aztán hozzányúl a kilincshez, kezét fog stb. Pár perc múlva pedig a vírus már azon van, aki a fertőzött beteg után hozzányúl ugyanazekhez a tárgyakhoz. A H1N1 sokkal kisebb a maszk pórusainál, tehát könnyedén átjut azokon. Mindenesetre a semminél több védelmet nyújt, de elbizakodásra nincs ok a maszk viselőinek. A fertőzött személy közvetlen közelében az is segíthet, ha nem közelítünk felé egy méterrel belül, és ha jobb híján akár egy pólóval, eltakarjuk az arcunk.

Kik a fokozatosan veszélyeztetettek? Úgy lehetne ezt röviden összefoglalni, hogy az, aki nem bírja a 39 fokos lázat. Például a szívbeteg, asztmás, cukorbeteg, frissen operáltak,

várandós anyák, a második, harmadikharadban. A **kockázati csoportok** közötti különbséget már részben érintettem: a humán influenzánál elsősorban gondolok a 60-65 éven felüli idősebbekre, és a hat hónap és 3 év közötti kisgyermekre. Életkortól függetlenül azonban, mindenképpen ajánlom még a védőoltás felvételét az idült szív-, keringési, légzőszervi, vese-, illetve cukorbetegségben szenvedőknek, az ápolást, gondozást nyújtó intézmények lakóinak, rendőrségnek, egészségügyi személyzetnek. Ez utóbbiak különleges védelmet élveznek mindkét influenza esetében, hiszen az ő munkájukon áll vagy bukik a védekezési stratégia. A sertésinfluenza leginkább a 6 hónaptól 25 éves korosztályt, a kismamákat és a krónikus betegeket (asztma, diabétesz, szív-és tüdőbetegség) fenyegeti. Nekik mindenképpen ajánlott a mihamarabbi védőoltás. Visszatérve a várandós asszonyokra, tekintet nélkül egyes orvosok véleményezésére, akik a kockázati csoport élére helyeznék őket, maradok az óvatos orvosi döntés mellett, amely szerint mindkét influenza esetében legjobb bevárni a nőgyógyász és a háziorvos együttes elbírálását. Még mindig nincs elegendő tudományos munka, mi történik a megfogant gyermekkel, ha az anya az első három hónapban kapja az oltásokat. A terhesség második és harmadikharadában viszont erősen ajánlatos mindkét oltás

felvétele.

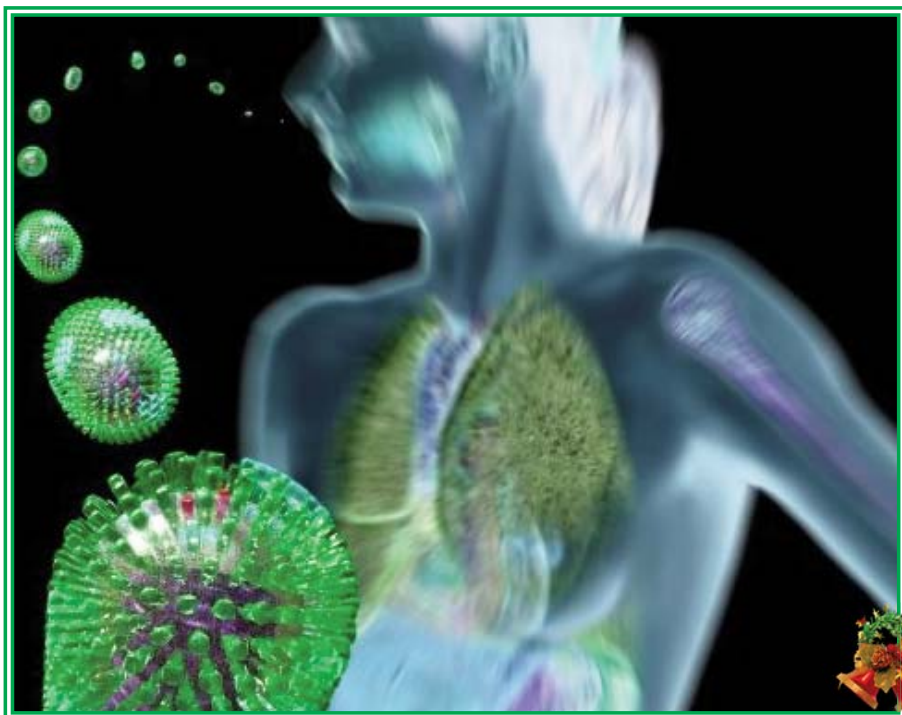
A **tökéletes védekezés** az idejében (a megbetegedés előtt legalább 10 nappal) felvett oltás. Ellentétben a világhálón keringő, a bűnözés határát súroló irományokkal, már ma kijelenthetjük, hogy a védőoltás tökéletesen biztonságos és esetleges érzékenység, lobosságon kívül semmi komolyabb reakciót az elölt vírus nem váltott ki. A két fajta oltás egyszerre is felvehető, ha úgy jutunk hozzá. Sokan kérdezik, **mi van a vakcinában?** A vakcina gyártása során a WHO-tól kapott vírusokat nagy mennyiségben szaporítják, majd előlik, elpusztítják. A vírusnak az immunrendszert aktiváló tulajdonságai azonban megmaradnak, de emberbe beoltva már nem képes szaporodni. A gyártás folyamán folyamatosan ellenőrzik az előlítés, (inaktiválás) hatékonysági fokát, de a gyártónak tesztekkel bizonyítani is kell a vírusállomány 100 százalékos elpusztítását. Ezután önkénteseken tesztelik tovább, majd meggyőződve a biztonságosságról bocsátják forgalomba. Ellentétben tehát a világhálón keringő, a bűnözés határát súroló irományokkal, amelyek a védőoltás mérgező voltára utalnak, kijelenthetjük, hogy a védőoltás tökéletesen biztonságos és esetleges érzékenység, lobosságon kívül semmi komolyabb reakciót az elölt vírus nem váltott ki. A formaldehidra és a tojásra érzékenyek is felvehetik a védőoltásokat fokozott figyelem mellett, ha ezt ismertetik az orvossal. A

két fajta oltás egyszerre is felvehető, ha úgy jutunk hozzá. A Magyarországon kifejlesztett védőoltás kitűnő osztályzatot kapott a Világszervezettől épp a napokban. Kiadják- eladják- a magyar patikák a Szerbiából hozott receptre is.

Mindkét influenza megbetegedés esetben a **szövődmények** jelentkezésére utal a megfelelő kezelés melletti hosszadalmas betegeskedés, az erőteljes mellkasi fájdalom és a véres köpet. A legsúlyosabb szövődményt, a tüdőgyulladást egy pneumococcus baktérium okozza, amely akár halálos is lehet. A betegen kapkodó légzést és az ajkakon kékes elszíneződést (cianózist) észlelünk. Emellett felléphet homlok-, arcüreg-, és középfülgyulladás. Egyenlőre pánikra nincs ok, jelenleg tízezer fertőzöttből egyenél lép fel komoly szövődmény.

A súlyosan érintett betegeknek természetesen van két nagyon hatékony gyógyszer is, amelyek életet tudnak menteni. Naponta be kell venni két kapszulát, mielőtt a láz eléri a 39 fokot, és akkor még lázcsillapítóra sem lesz szükség. De a gyógyszer csak akkor ér valamit, ha a 39 fokot elérő láznál rögtön elkezdik szedni: másnap már csak a betegek felénél használ, harmadnap már hatástalan. Megelőzésre nem alkalmas egyik gyógyszer sem. Tilos vírusellenes gyógyszerek és antibiotikumok indokolatlan használata akár megelőzés akár öndiagnózis esetében. Kockázattal jár ugyanis a túl hamar megkezdett gyógyszerelés - ilyen például a rezisztencia kialakulása, amikor az adott készítmény hatástalan marad a betegnél. Fontos, hogy a beteg sokat pihenjen, sok folyadékot igyon, a C-vitamin mellett az aszpirin is segít a feleslegesen magasra szökkenő láz esetében. A magas láz nem kedvez a vírus szaporodásának, 38, 5 C fokig gyógyító tényezőként számol vele az orvostudomány. Ezen az értéken felül azonban több kárt okozhat, mint hasznot, vegyünk be lázcsillapítót. Még egyszer hangsúlyozom: az öndiagnózis és önkezelés katasztrófához vezethet. Semmiféle ismertető stb. nem helyettesítheti az orvosi tapasztalatot!

Dr. Kerekes József
az intenzív terápia ny. főorvosa

**MIT, MIVEL?*

"A FÜSZEREK BIRODALMÁBAN"

Újból eljött a disznóvágások névnapok és a téli klasszikus ünnepek, a Karácsony, Újév és a farsang ideje. Ezek különböző szokásokat rejtenek magukban, más-más nemzeteknél, vallásoknál. Ma már több helyen vannak a szokásoknál bizonyos áthangzások, vagyis kipróbáljuk, ha tetszik, át vesszük egymás, vagyis szomszédjaink szokásait, majd magunkénak valljuk őket. Böjtölünk, nem böjtölünk. Karácsonykor babot, halat, vagy pulykát eszünk. Szilveszterkor, lencsét, darált húsból készítünk valamit, majd malacpecsenyét fogyasztunk. Az újévi szárma, rétes, vagy a vízkereszt farsangi fánk, meg már úgy-mond ki sem felelhető.

A disznótorok elengedhetetlen menüje a sültvértől az aba kóstolgatásán és a kolbászminta sült vagy főtt változatán keresztül a savanyú leveses, toros

káposztás, pecsenyés vacsoráig, amiben azért ott van a dunct, a feketicsi meggy, de ez van a desszertnek felszolgált hájas kifliben is lekvár formájában. Az egészet, hogy nehogy azt higgyük, hogy a Szaharában vagyunk, a már megfrott újbórral öblögtjük.

Ennyi nehéz borzadalom után, ha nem is igazából böjtölünk, ajánlanám a laskagombát, ami biológiailag vetélkedik a borjúhússal, de mint tudjuk, azért a hús, az hús. Hamarosan az Izidában is hozzáférhetünk e kitűnő gombához, mivel már, legalább is nekem a csiperke egy kicsit unalmas.

szerk.

LASKAGOMBÁS SPAGETTI

Elkészítési idő: 30 perc

Hozzávalók:

kb.25 dkg laskagomba, 2 gerezd fokhagyma, 30 dkg spagetti, 1-2 evőkanál olívaolaj, 1 teáskanál ételízesítő, 25 dkg paradicsom, 2 csokor rukola saláta, őrölt fekete bors, 4 dkg reszelt parmezán sajt, só

Elkészítés:

A megtisztított laskagombát falatnyi darabokra vágjuk. A fokhagymagerezdeket finomra aprítjuk. A spagettit kifőzzük a szokott módon, bő, forrásban lévő sós vízben. A teflonserpenyőben felhevített olajban megpirítjuk a gombát. Hozzáadjuk a fokhagymát és rövid ideig együtt pirítjuk. Az ételízesítővel elkeverünk 3 dl vizet, és a serpenyőbe öntjük. Felforraltjuk, és közepes hőmérsékleten legalább 5 percig főzzük. A paradicsomot apró kockákra vágjuk. A rukolából néhány levelet félreteszünk a díszítéshez, a többit felaprítjuk. A tésztát jól lecsöpögtetjük, majd a paradicsomkockákkal és a

rukolával együtt a gombásszósza forgatjuk. Sóval, borssal ízesítjük. Megszórjuk parmezánnal, és rukolával díszítjük.

Ön is elkészítheti e finomságot az ünnepekre!

Ebben segít az „Izida” Anya és gyermekvédelmi társulat tagjai, ugyanis december 10.-től laskagombát vásárolhatnak Feketicsen is a Testvériség utca 20.h.sz.alatt. Az üvegházban termeljük a laskagombát, ami igen érdekes látványt is nyújt minden tagunknak és látogatónak is. A programban nagy örömeinkre, részt vesznek a „Nikola Gyurkovics” Általános iskola tanulói is.

Várunk mindenkit, a szakácsokat legjobban, akik meglephetik családjaikat az ünnepekre.

Egyben minden kedves olvasónak
KELLEMES KARÁCSONYI
ÜNNEPEKET ÉS BOLDOG ÚJ ÉVET
kívánunk

p.j.

Karácsony, Újév, mindenki megajándékoz valakit, így kedves olvasóink, ezt a fűszertanácsadót, fogadják szeretettel. Nem Miatyánk, nem kőbevésett igazság e kis táblázat. Ez mellett tudjuk, hogy ahány ház, annyi a szokás, ezzel csak szeretetünket, tiszteletünket szeretnék

kimutatni azok felé, kik a konyhában sürögve-forogva, elkészítik a mindennapit, de hiszem, hogy a kevésbé jártasoknak a konyhaművészetben, vagy kísérletezés kedvelőinek segítségükre is lehet.

GAZDAG

21

KERTI TÖRPE

LUCA - BÚZA

Luca napján egykor számos szokás volt divatban. Mindenekelőtt az úgynevezett Luca-búza keltetése. A falusi asszonyok lapos tálakban búzaszemeket kezdtek csíráztatni a kemence közelében, amelyek karácsony tájára zöldültek ki. Ebből a jövő évi termésre következtek.

Szent Lúcia

Neve a Lux=fény, fényesség, világosság szóból ered. A legendák szerint Lúcia egy fiatal szűzlány volt az ókeresztény időkben. Mikor édesanyja nagyon megbetegedett, együtt elmentek segítséget remélve Szent Ágota sírjához. A lány ott elaludt, s álmodt. Ennek hatására elhatározta, hogy Jézus menyasszonya lesz. Édesanyja meg is gyógyult, de ennek ellenére sem fogadta el lánya elhatározását. Pogány vőlegényhez akarta adni, s pogány bálványok hódolatára kényszeríteni Lúciát.

Mivel Lúcia nem tágított elhatározásától, ezért elítélték. Igás állatokkal akartak keresztülhajtani testén. Az állatok azonban megtorpantak a lány lekötözött teste előtt. Végül megégették Lúciát, így lett vértanúvá. A legenda szerint csak akkor halt meg, amikor befejezte imáját.

Egy másik hagyomány szerint saját-maga szúrta ki a szemét, hogy ne tetsszen kérőjének. Ezért is lett a későbbi szent a szemfájósok, és a vakok védelmezője.

A magyar néphit Lucája

A magyar néphitben Luca egyáltalán nem hasonlít Szent Lúcia alakjára. Nálunk Luca kísértetszerű, kitalált lény. Külseje: csúnya öregasszony, máshol fehérleplek alak. Bár néha lucaboszorkának is mondják, alakja nem azonos a néphit boszorkányával. Míg ugyanis a boszorkány általában élő személy, akinek vannak természetfeletti adottságai, képes átváltozásra, de van emberi alakja, addig Luca nem egy a faluban lakó ember, hanem kitalált alak.

Luca a büntető

Luca büntető, rontó lény, napjához tilalmak kapcsolódnak. Megbünteti például azt, aki fon, kenyeret süt, vagy mos december 13-án.

Kölcsönadni sem volt ajánlott ilyenkor semmit, mert az elvitt dolog boszorkányok kezére kerülhetett.

Luca a gonosz

A gonoszjáró nap azt jelenti, hogy ilyenkor a boszorkányok, bűbájosok, rontó lények szabadon tevékenykedhetnek, és tevékenykedtek is. Megrontották - azaz betegségeket, fájdalmat, bajt vagy bosszúságot okoztak - az embereknek, állatoknak. A gonosz ellen fokhagymával lehetett védekezni, méghozzá úgy, hogy az ember megette, vagy bekente vele az ajtófélfáját, vagy az ablakkeretet. Arra is jó volt a fokhagyma, hogy az állatokat megvédjék a rontástól. Ilyenkor az istállót kenték meg.

Lucaszék: Luca napja arra is alkalmas volt, hogy ki-ki elkezdjen készülődni a boszorkányok karácsonyi leleplezésére. Ilyenkor kellett ugyanis elkezdni készíteni a Lucaszéket, amire aztán a karácsony esti szentmisén a gazdája felállt, s megláthatta onnan a boszorkányokat. Azoknak ugyanis ilyenkor szarvat lehetett látni a fején, más elképzelések szerint lángokat lövelltek. Nem volt azonban veszélytelen az akció, ugyanis a boszorkányok is meglátták a lucaszéken ágaskodót, s a néphit szerint ilyenkor a nyomába eredtek. Ezért kellett a "boszorkányfigyelő akcióra" indulónak előre gondoskodni mákról. Amikor ugyanis a boszorkányok már majdnem beérték, akkor hátra kellett hajítani a mákot, s azt üldözői elkezdtek szedegetni.

Amíg pedig a boszorkányok szedegettek, addig az illető hazaért. Gyorsan elégette a lucaszéket és az ajtó elé tette keresztbe a seprűt. A lucaszék nem készülhetett akárhogyan. Csak akkor volt kelendő hatékony, ha készítője az előírásoknak megfelelően járt el. Meg volt például, hogy hányféle fából kell készíteni. Kökény, boróka, jávor, körte, som, jegenyefenyő, akác, cser, rózsafa.

Készülődés a karácsonyra: Nem csak így készülődtek ettől a naptól fogva a karácsonyra faluhelyen. Luca napján hozták be meleg helyre a termőágot (meggyfa, vagy cseresznyefa ágát), hogy az karácsonyig kizöldelljen. Ilyenkor ültették el az úgynevezett luca-búzát is, ami később mágikus erejű lett. Naponta kellett öntözni a tányérba, pohárba, cserépbe tett búzát, s az karácsonyra kizöldell. Ezzel a jó termés biztosítása volt a cél. Karácsony után a kizöldellt búzát az állatoknak adták, hogy termékenyek legyenek. Jó ellenszernek tartották a tojás és a tejrontás ellen is. Lányoknak pedig a mosdóvizébe rakták, hogy attól szebbek legyenek. Máshol azért, hogy ne fájjon majd a szemük. Fontos volt még, hogy nő ültesse a búzát. Ez a termékenységvarázslásra utal.

Jósló, mágikus eljárások: A legnépszerűbb jóslási forma azonban a lányok leendő férjeinek megjövendölése volt. A majdani férj foglalkozását mutatta meg a vízbe öntött ólom formája, nevét pedig a gombócokba főzött cetlik közül az, amelyik először feljött főzőskor a fazékban. Azt is ki lehetett ilyenkor deríteni, hogy még hány évet kell várnia a lánynak a férjhezmenetelre. Egyszerűen oda kellett menjen a hajadon a disznóólhoz, s abba egy jó nagyot belerúgni. Ahányat rőfent aztán a disznó, annyi esztendő múlva ment férjhez a lány.

Időjárást is lehetett jóslani Luca-napkor. Erre szolgált az úgynevezett hagymakalendárium. A hagymát 12 héjra bontották, s rá sót szórtak. Amelyik hagymadarab nedves lett ezután, az évnek annyiadik hónapja lesz esős a jóslat szerint.

Z.Tatjana

Novemberben is zajlott az élet a Kultúrotthonban. November 5-én Orosz Attila református lelkipásztor **„Keresztyén felelősségünk a Kárpát-medencében“** címmel tartott előadást a könyvtár szervezésében a nagyszámú érdeklődőnek. "A Vajdaság területén élő magyarság - tartozzon bármelyik keresztyén felekezethez is - az ún. maradék szórvány jellegzetességeit hordozza magán. Általános jellegzetességeként megemlíthetjük a szülőföld elhagyásának indokolt és több esetben indokolatlan megnyilvánulási formáit. Súlyosabb esetben öntudatvesztésről is beszélhetünk, amelynek egyik következménye, hogy a peremvidék szórványhelyzetében az ember feladja önmagát és beleolvad a többségibe. Véleményem szerint a vallás és az egyházak továbbra is kulcsszerepet játszanak a magyar azonosságtudat megőrzésében. Református lelkipásztorként azt val-

nem kifizetődő, számítanunk kell arra, hogy sokszor sem anyagi, sem erkölcsi elismerésben nem részesülünk. Isten azonban megadhatja, hogy egyszer-egyszer sikerélményeink legyenek, szolgálatunk gyümölcse egy idő után beérik. Jó, hogy figyelünk egymásra, hogy a másik gondjában felismerjük a magunkét, hogy többrendbeli máságunk ellenére testvéreként fogadjuk el egymást." (Orosz Attila)

November 13-14-én könyvvásárt szervezett a könyvtár a kiselejtezett és többes példányokból. November 14-én Papp Tibor tartott előadást: **A kisebbségi helyzet tudatosodásának folyamata a vajdasági magyar sajtóban a Säemann/Magvető (1920-1944) német/magyar ikerlap példáján szemlélítve.** Az est vendége Orosz Attila református lelkipásztor volt. A lapot Ágoston Sándor püspök szerkesztette. A szórványgyülekezetekkel való állandó törődés folyamán a református egyház a kisebbségi tudat kérdését is hamarabb megértette és szervezeti-ileg is próbált alkalmazkodni hozzá. "Előadásunk során a közép-bácskai (Bácsfeketehegy/Újverbász) kiadású, országos (Szerb—Horvát—Szlovén-, majd Jugoszláv Királyság) vonatkozású, egyházi lapok példáján mutattuk be a kisebbségi helyzet néhány alapvonatkozását. Ennek taglalása előtt, a probléma lényegi megragadásához körbe kellett járnunk

a kisebbségi helyzet történeti kialakulásának háttérmozgatóit is. A bemutatandó lapokat igyekeztünk elhelyezni a korabeli bácskai kiadványok médiarendszerében, s – a magyar és a külföldi (német, szerb) sajtó- és kiadványkutatás múltbeli és

lom, hogy - egyházi szinten - a mi elsődleges feladatunk az igehirdetési szolgálatunk javítása az igeszerűség, hitelesség és időszerűség szempontjainak figyelembevételével. Fontos továbbá az egyházi és iskolai hit-tanoktatás hatékonysága, ezen belül a hitoktató-szülő-tanár-tanító szorosabb együttműködése. Elengedhetetlenül fontos a különböző felekezetű egyházak összefogása és az egyházak összefogása azonos felekezeten belül is. Munkánk

jelenkori rokonítható példáinak számbavételét követően -- támpontokat adtunk a kisebbségi média kutatathatóságának megreformálásához." (Papp Tibor)

November 25-én dr. Magyar Lóránt, orvosmentálhigiénés lelkigondozó **A boldogság 5 alapköve** címmel tartott előadást: „Sok min-dent lehetne felsorolni, ami a boldogságunkat szolgálja, de meglátásom szerint a következő 5 min-denképpen az alapot

képezi. Ha ezek bármelyike hiányzik, boldogságunk esélytelen. Boldogság alatt pedig az igazi, mélységi boldogságot értem, amikor összhangban vagyunk ember-voltunk minden vetületével, kifelé, befelé és „fölfelé” is egyaránt. Hogyan határozza meg életünket a pozitív életszemlélet, az aktív-cselekvő és felelős hozzáállás az élethez, az önmagunkkal való megbékélés, az emberek felé való önzetlen odafordulás és segítőkészség, valamint a legbenső hazatalálás létünk gyökereire? Ezekkel a fontos témákkal foglalkozunk, amelyeknek a megértésével biztos irányt vehet életünk. Mindenkit szeretettel várok, akit érdekel saját és mások boldogsága, lehetőségünk a változás - a pozitív változás irányába.”

(dr. Magyar Lóránt)

November 21-22-én tartotta meg a Vajdasági Magyar Versmondók Egyesülete a **Dudás Kálmán Vers- és Prózamondó Találkozót** Bácsfeketehegyén. A Találkozó idén rendkívül népes volt, ötven benevezés érkezett Vajdaság minden részéből, s ismét köreinkben üdvözölhattuk a nagykanizsai és a lendvai versmondókat is. Az ünnepélyes megnyitón közreműködött a kishegyesi Dombos Kamarazenekar Gál József vezetésével. A versenyt Szatmári Melitta, a VMVE alelnöke nyitotta meg. A zsűri tagjai: Barta Júlia óvónő, Magyar Életfa-díjas, Krekity Olga Radnóti-díjas versfelkészítő pedagógus, Kovács Frigyes, Csernik Árpád, Pálfi Ervin színművészek,

Pataki András rendező voltak. Délután került sor a **Palikaturák** - Kismagyar délvidéki panoptikum elnevezésű karikatúra kiállításra Léphaft Pál alkotásaiból. A „szerzőt” megnyitotta Heinermann Péter hivatásos jótevő. Este a színházban folytatódott a program, a budapesti TrainingSpot Társulat előadását tekinthettük meg. Az **Emeletek** című előadás középpontjában Zend Róbert Bérház című verse áll: az emeleteken felfelé haladó én végig önmagát figyel, érzékeli, elemzi. 20 órai kezdettel pedig sor került az idén 15 éves Vajdasági Magyar Versmondó Egyesület **Versben élek** című születésnapi gálaműsorára. Hajvert Ákos elnök köszöntötte az egybegyűlteket, Krekity Olga az Egyesület és a Találkozó megalapítója emlékezett a kezdetekre, majd Dudás Károly, a Vajdasági Magyar Művelődési Szövetség elnöke díszlevelet adott át az Egyesületnek. Az Egyesület pedig egy rendkívül praktikus ajándékkal köszöntötte meg Pál Károlynak, a Művelődési Egyesület elnökének, tiszteletbeli versmondónak az eddigi támogatását. Majd átengedték a terepet a költészetnek. A gálaműsorban közreműködtek az egyesület egykori és jelenlegi tagjai, köztük a bácsfeketehegyiek is: Farkas Hajnalka, Fekete Ágnes, Kasza Zsanett, Kormos Irén, Pál Ágnes, Simonyi Lili, Szarka Ákos, Tamás Kriszta és Tóth Anita. Volt ott meghatódás, elkomolyodás, móka, újból könnyezés, ismét kacagás. Vers, próza, népballada, népdal, mese, nosztalgizálás, énekszó, tánc és mozgás. És taps, és végül vastaps, meghajlás. Másnap folytatódott a döntőbe jutottak „vetélkedése”, s nagynehezen megszületett a zsűri döntése is. Gyermek kategóriában a legjobb Petrás Armin (Topolya) lett, második Varga Döniz (Nagykanizsa), harmadik pedig Csőke László (Hajdújárás). Itt két különdíjat osztottak ki, Kancsár Larissa

(Kishegyes) és Kúti István (Mohol) kapta. Ifjúsági kategóriában első Gál Desiré (Lendva), a második Simonyi Lili (Bácsfeketehegy), a harmadik pedig Szarka Ákos (Bácsfeketehegy). Ebben a kategóriában is két különdíjat osztottak ki, Rókus Zoltán (Óbecse) és Csőke Dóra (Hajdújárás). A felnőttek kategóriájában mindhárom benevezett különdíjban részesült: Tóth Péter (Kunszentmiklós), Vass Veronika (Nagykanizsa) és Kapornyai Livia (Szabadka). A legjobb felkészítőnek járó különdíjat gyermek kategóriában Hajvert Ákos (Topolya) kapta, ifjúsági kategóriában pedig Schmidt István. Támogatónk volt a Timp Kiadó, a Forum Kiadó, és sokan mások, köztük a bácsfeketehegyiek szülők is, akiknek mégegyszer megköszönjük a segítséget.

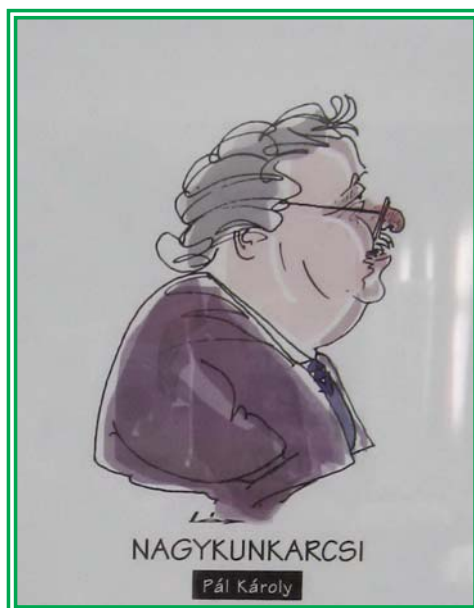
borka

A Kozma Lajos Könyvtár decemberi programja

December 12-én (szombat), 16 óra. **Irodalmi Karaván** - A lendvai Muratáj folyóirat bemutatkozó délutánja. A matiné vendégei: Bence Lajos költő, tanulmányíró, publicista, pedagógus, szerkesztő; Halász Albert költő, irodalmár, néprajzkutató; Kepe Lili felelős kiadó, a Magyar Nemzetiségi Művelődési Intézet igazgatója; Zágorec-Csuka Judit költő, tanár, könyvtáros. A beszélgetést Gruik Ibolya, a *Magyar Szó* újságírója vezeti.

December 23-án (szerda) 17 órától, dr. Magyar Lóránt előadássorozata folytatódik. **Ki vagyok én?** - az önismeret fontossága. „Ez az egyik legnehezebb kérdés. De önmagunk megismerése az egyik legnagyobb nyereség is egyben. Annyi sok mindent megtanulunk életünk során, de az iskola a legfontosabb dolgokra nem tanít meg. Nem tanuljuk meg, hogyan lehet érvényesülni, hogyan kell szeretni, kapcsolatokat építeni, az időt beosztani, jövőt tervezni, vagy célokat kitűzni és elérni. Gondolom, egyet értünk abban, hogy ezek fontos kérdések. Nos, ami közelebb visz a megoldáshoz, az az önismeret. Mondhatnám, nélkül nincs válasz ezekre a kérdésekre, lévén, hogy ezek nem függetlenek tőlünk, hanem egyenes összefüggésben vannak, azzal, hogy „ki vagyok én?” A kapcsolataink, a jövőnk alakulása, a döntéseink és a boldogulásunk attól függ, milyenek vagyunk és ebből mennyit ismerünk.”

(dr. Magyar Lóránt)

CSÚNYA FOLTOK VAGY SZEXI SZEPLŐK?

Az első tavaszi napsugár érintésére csupa pici pötty lesz arcunk? Nagyanyáink ezért hordtak kalapot, közlekedtek napernyővel. A századfordulón az újságok tele voltak olyan hirdetésekkel, melyek különböző krémeket kínáltak a szeplők eltüntetésére.

A görög mitológia legendás jósa Melampusz, a szeplőkről a következő megfigyeléseket tette: szeplő az ember homlokán vagyont és boldogságot; a szemöldök körül boldog házasságot; az ornyergen bujaságot és szertelenséget, az orrcimpán állandó utazást szimbolizál. A férfiak és nők ajakszeplői falánkságról árulkodnak, az állon található szeplők azt jelzik, hogy az illető aranyra vagy ezüstre tesz szert a fül és a nyak szeplői szerencsés előjelűek; vagyont és hírnevet jósolnak; a tarkón megjelenők viszont lenyakazásról informálnak. A vállon megjelenő szeplők rabságot és boldogtalanságot; a mellen szegénységet jelölnek; a kézen sok gyereket; a hónaljon, pedig gazdag és jóképű férjet vagy feleséget ígérnek. A keblen és a hason lévő szeplők telhetetlenségről; a lábszáron láthatók gazdagságról beszélnek; a gyomor alsó részén található szeplők, férfiak esetében mértéktelenségről, a nőknél, pedig az ellenkezőjéről tudósítanak. Hogy ebből mennyi igaz, azt persze nem tudhatjuk, ami biztos, manapság már nem harcolunk a szeplők ellen, sőt, divatba is jöttek talán az elmúlt évek során. Azt viszont soha nem szabad elfelejtenünk, hogy legyen bőrünk bármely típusú, a megfelelő védelemről mindig gondoskodnunk kell.

A szeplők kis, kerekded formájú foltocskák a bőrön, melyek a bőrszínénél sötétebb árnyalatúak. Vannak kisebbek és nagyobbak, kevesebb vagy több. Ez egy alkati tulajdonság, mely születésünktől kezdve jelen van az életünkben, s bár kisgyermekkorban alig-alig van belőlük, az évek előrehaladtával egy bizonyos szintig növekszik a számuk. Olyan ez, mint az anyajegy, csak nem emelkedik ki a bőrfelszínből, hanem teljesen egyvonalon van vele.

Sajnos a szeplők kedvelik a napsütést, és tavasszal az első napsugarak megjelenésével ők is előbújnak, legérteljesebben nyáron vannak jelen a bőrön, télen sokkal halványabbak lesznek.

A szeplő meglétének az oka az, hogy a bőr festékanyagának a termelése egyes területeken fokozottabb, mint máshol. Leggyakrabban a szőke és vörös hajú, ugyanakkor világos bőrű gyerekeknél, felnőtteknél jelentkezik. Léteznek lézeres szeplőeltávolító módszerek is. Ha valakinek éveken át nem sikerül elfogadni magán szeplőit, vagy oly mértékben vannak jelen a bőrén, mely már zavaró számára, annak talán ez a leghatékonyabb megoldás.

Nyáron napozás közben a kezdetektől fényvédőkrémet kell kenni az arcra és más bőrfelületekre, ezzel valamelyest csökkenteni lehet a szeplők számát és erősségét. Léteznek ugyanakkor úgynevezett fehéritő krémek.

De mégis, talán a legjobb, ha mindenkinek sikerül elfogadnia magát olyannak, amilyennek született. Mert mindenki azzal a külsővel szép, ami adatott neki, s ha belülről sugárzik, akkor a szerinte szépséghibának számító szeplői is megszépítik majd.

Mit tegyünk a pattanások ellen?

Bizonyára mindenki találkozott már valamely bőrterületén pattanással, és gondolkodott azon, hogy mit is lehet tenni a pattanás ellen. Néhány módszert gyűjtöttünk csokorba, mely hatásos lehet a pattanás ellen. Táplálkozzunk helyesen! Kerüljük a zsíros, olajos ételeket. Kerüljük a pizzát és a sült krumplit. És számtalanszor lehet hallani, hogy a csokoládé is erőteljesen kerülendő, mert másnap az arcon már meg is látszódik az a tábla finom csoki. Tehát pattanás ellen a legjobb, ha száműzzük a csokoládét az étrendünkből. Fogyasszunk helyette sok vitamindús zöldséget, gyümölcsöt, amik erősítik az immunrendszert. Ha valakinek ugyanis gyenge az immunrendszere, szervezete sokkal kevésbé tud védekezni a pattanás ellen. És nem utolsósorban kerüljük a stresszt, a fe-

szültséget, mert a pattanás ellen ez is jót tesz, ugyanis a stressz, a feszültség befolyásolja a hormontermelést, ami közre játszik a pattanás kialakulásában. Tartsuk mindig tisztán a bőrünket. Reggel is, és este lefekvés előtt tisztítsuk meg a bőrünket megfelelő arctisztítóval. Soha ne fekdjünk le sminkkel, alapozóval az arcunkon!

Házi praktikák-nagyon jó, ha reggel és este a nedves arcunkra ecetes tormapakolást teszünk, és 10 percig hagyjuk ezt az arcunkon. Az arcról leszedett tormát tegyük egy lyukas fedelű műanyag tartóba, öntsük le bor- vagy gyümölcssecettel (pl. almaecettel), és hagyjuk így 10 napig. Ez után újra használható pakolásként.

Pattanás ellen jó az alma is! Az almasav jó hatással van a pattanás ellen, így ha úgy érezzük, hogy egy pattanás van kialakulóban a bőrünkön, akkor egy szelet almára öntsünk forró vizet, hagyjuk néhány percig puhulni, majd hűtsük le, végül 20 percig tegyük ezt az érintett bőrfelületre. Paradicsommal a pattanás ellen! A paradicsomban is, épp úgy, mint az almában, található gyümölcssav, mely fertőtlenítő és hámlasztó hatású. Így ez is sokat segít a pattanás ellen. Jó érett paradicsomot szeleteljünk fel, és negyed órára tegyük az arcunkra. És pattanás ellen jöjjön hát az uborka! Már régóta köztudott, hogy az uborka nagyon jót tesz a bőrnek. 3 cm hámozott uborkát aprítsunk össze botmixerrel, 1 csepp rozmarin-olajt tegyük bele (ez akár el is maradhat), és keverjük bele egy habbá vert tojásfehérjébe. Bő negyed órára pakoljuk ezt az arcunkra, ez garantáltan jót tesz a pattanások ellen.

Fekete Tímea

F E C S K E T O L L

SZERETET ÜNNEPE

Júda Betlehemében, valamikor rége,
talán ősziidőben, vagy talán télen,
beteljesedett egy megírt prófécia.
Lejött közénk a földre Isten Szent Fia.

Betlehemnek pusztáján, egy pásztor tanyán,
született meg a Dicső Király.
Isten Szava régtől szólott Róla,
hogy Ő lesz a világ Megváltója.

Sokan felismerték és boldogok voltak.
De még többen voltak a csalódottak,
mert úgy jött a világra mint szegény gyermek,
pedig az írások Királyt ígértek.

Szegényen született, és úgy is élt
mint szegény ember, bár bölcsen beszélt.
Azután hagyta, hogy keresztre feszítsék,
s hitték – talán nem is Ő a mennyei segítség.

Kétezer éve immár ennek,
de Jézus még most is mint kicsiny gyermek
él a néphitben, így emlegetik Nevét,
és lelkesedve várják az év Decemberét.

Ünnepel sok ember a világon szerte,
mert akkor van a szeretet ünnepe.
Ember – embertársát öleli keblére,
ez szép és jó, de mért csal Decemberben?

Isten Szent Szava minket arra tanít,
szeresse mindenki embertársait,

Az évnek mind a tizenkét hónapjában,
hónapoknak, heteknek minden napjában.

Nem kell ahhoz ajándék és szeretet ünnepe,
hogy ember – embertársát őszintén szeresse.
Csak Jézus lábnyomában kellene járni,
és nem kellene egészen Decemberig várni.
Ha a szívben szeretet csak Decemberben ébred,
gondolkodj róla testvérem, milyen az az élet?
Drága ajándékot kapunk és veszünk másoknak,
s Ki értünk vérét adta, mit adunk Jézusnak?

Drága testvérem, a szeretet nagy erő.
Szíved rejtekéből minden nap hívd elő.
Kedvesebb lesz Neki szívünk szeretete,
mint egy évben egyszer a szeretet ünnepe.

Hiszen ez az ünnep nem is az Övé.
Ünnepi asztalhoz nem hívjuk közénk.
Talán bővelkedünk, jókat iszunk, eszünk,
s a szegény Jézusról el is feledkezünk.

Akkor lenne igazán boldog minden ünnep,
ha a szegények számára megnyitnánk szívünket.
Ha mindenki árvát, szegényt hozna asztalához,
az lenne csak igazán a „boldog karácsony”!

Jézus azért jött szegényen erre a világra,
mert Ő az elhagyottnak is Megváltó Királya.
Engedjük meg Neki, szívünket lakja,
Szeretet ünnepe lesz akkor életünk minden napja.

ŐSZI PILLANATKÉP

Bájos és bágyadt napfény ül az ágon,
Nincs többé levél, nincsen mire szálljon.
A nyár utolsó kedves melegsége,
A lehulló levelek kicsiny reménysége.
Egyedül van, didereg és fázik,
A többi napfény pajtás immár úgy hiányzik.
A színes levelek, mint halott takaró lepik el a tájat,
Borús szürke ködfelleg takar el minden csupasz ágat.
Nem hallik semerre a természet vidám kacagása,
Ellep mindent az őszi hideg fáradt hallgatása.

V.H.

HÓBA FAGYOTT ÉRZÉSEK

Csilingelnek a szánok.
Messziről érkező, múltbéli hangok,
rég elmosódott képek,
gyermeki évek.
Mind-mind fehéren ártatlanok.
Angyalok lebegnek a táj felett.
Csengettyű hangjára nyílnak az égi
kapuk
és táncra kelnek a hópelyhek.
Táncukkal a kopott sötétség
csillogó fehérre festi a falu fölött az
éjfélt.
Kobakjukon bélelt kucsmákkal,
mesealakokká elevenednek a házak
és mint úri emberek,
a fák fehér kesztyűkkel integetnek.

Csalogató a látvány.
A táj igazi téli csodákat ígér.
Egy emlék kísér.

Havas lejtőn, mint bohóc fejtetőn,
siklok a képzelet szárnyán.
Utamon ismert gyermeki arcok,
sárgarépa orrú, mókás, dagadt figura,
jeges golyózápor, önfedelt kacajok.
Egy ideig ugrándoznak, futkároznak
bennem,
majd csizmáik belesüppednek a hóba
és lemaradnak a múltban.
Én itt állok árván a jelenben.

Láthatatlan utakon eltéved a lábnyom,
kanyargós mintákkal díszített a kép,
belefagy a hóba,
mint rideg, nem átélt élmény.
Tűnődöm: hova tűnt a régi gyermeki
érzés?

Bácsi (Vajda) Sára

ÉBREDÉS

Oly bánatos most a világ,
A nap nem bújik már elő
Rideg, fagyos téli reggel,
Didereg minden felkelő,

Szürkévé meredt az élet,
Ezen a haldokló hajnalon,
Mindenki begubózva itten,
Állnak a választó vonalon.

Induljanak előre végre?
Vagy talán maradjanak?
Kinéznék a fáradt égre,
S visszabújnák, hogy aludjanak
V.H.

ANYAKÖNYVI HÍREK

Elhunytak

Andrijašević Marija
november 8, 80 évében

Papp Rozália született Cser
november 21, 86 évében

Danilović Momčilo
november 26, 70 évében

Id. Lukács Imre
november 29, 83 évében

Újszülöttek

Martinović Bojan és Violeta kisfiuk **DMITAR**
Pavlović Radovan és Snežana kislányuk **NIKOLINA**
Víg Mihály és Gabriella kislányuk **NIKOLETTA**
Kormos Béla és Melinda kisfiuk **BENCE**

Az anyakönyvi hírek adatait a helyi orvosi rendelőből, az anyakönyvvezetői irodából, valamint a "Tiho" temetkezési vállalatától kaptuk.

KEDVES OLVASÓINK

Újra egy decemberi számot tarthatnak a kezükben. Köszönjük!
Köszönjük Önöknek, sokkal inkább most, mint eddig bármikor. A válságos időkhöz az emberek kevésbé ragaszkodnak a megszokásaikhoz, a luxushoz. De Önök, hűek maradtak magukhoz és a „Fecskéhez”. Köszönjük, Fennmaradtunk idén is.
Köszönjük, hogy a „Fecske” már része az életüknek, és így együtt örülhetünk a jó híreknek, együtt érezzük a keserűséget, és együtt veszünk tudomást visszafordíthatatlan veszteségeinkről.
A „Fecske” ország-világnak bemutat bennünket, az újság messzire eljut, a hír nem áll meg. Távol élő rokonaink, barátaink, elszármazottaink az interneten is tájékozódhatnak rólunk, a falunkról, az életünkről, a mindennapjainkról. A „Fecske” viszi el a világba, hogy mi szeretjük, óvjuk, szépítjük, gyarapítjuk falunkat, - utódaink számára.
Ezért számítunk Önökre, írjanak továbbra is a „Fecske” hasábjaira. Írják meg véleményüket, kérésüket, kívánságukat. Mi pedig ígérjük, mint az elmúlt 5 évben, jövőre is Önökért fogunk dolgozni.

Békés Karácsonyi Ünnepeket és Boldog Új esztendőt kívánunk,
Szerk,

